

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

APELUL POPORULUI ROMÂN

adresat sesiunii speciale a Organizației

Națiunilor Unite consacrate dezarmării

Pentru dezarmare, pentru o Europă

fără arme nucleare, pentru o lume a păcii!

Ingrjorați de intensificarea cursei inarmărilor, care creează o mare primejdie pentru pacea și însăși existența popoarelor, în fața pericolului crescând la adresa păcii și securității, noi, cetățenii Republicii Socialiste România, întreaga noastră națiune adresează — în aceste împrejurări internaționale deosebit de grave — Apelul lor solemn către sesiunea specială a Organizației Națiunilor Unite consacrată dezarmării de a adopta măsuri concrete care să determine trecerea la dezarmare, în primul rând la dezarmare nucleară, la reducerea cheltuielilor militare, pentru ca uriașele resurse materiale și umane, eliberate prin oprirea și diminuarea cursei inarmărilor, să fie puse în slujba progresului și bunăstării, lichidării subdezvoltării economice.

Ca și celelalte popoare europene, poporul român cere în mod ferm oprirea amplasării și dezvoltării de noi rachete nucleare cu rază medie, retragerea și distrugerea rachetelor existente, eliminarea totală a armamentului nuclear de pe continent.

Astăzi, în fața întregii omeniri se pune problema de a alege între calea războiului sau cea a păcii. Nimic nu poate justifica politica de inarmare și de război.

Organizația Națiunilor Unite, conducătorii tuturor statelor și guvernelor — ai căror reprezentanți sînt reuniți în cadrul acestei sesiuni speciale — poartă o înaltă răspundere în fața popoarelor, a viitorului civilizației umane, pentru eliberarea lumii de povara inarmărilor, de spectrul înspăimîntător al unui război nuclear, pentru a opri cursa spre dezastru,

pentru salvagardarea și consolidarea păcii.

În numele existenței oamenilor, al viitorului umanității, ne adresăm Organizației Națiunilor Unite, tuturor statelor și popoarelor cu chemarea de a trece peste orice considerente și obstacole și de a hotărî oprirea cursei inarmărilor, trecerea la înfăptuirea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare!

Pină nu au căzut primele bombe nucleare, să trecem la dezarmare! Cînd vor începe să cadă bombe, va fi prea tîrziu!

Poporul român, alături de toate popoarele lumii, cere să se acționeze cît mai grabnic acum, pină cînd nu este prea tîrziu, pentru a se asigura dreptul fundamental al oamenilor — dreptul la pace, la viață, la libertate!

Cerem cu toată hotărîrea ca glasul popoarelor să fie auzit, ca voința lor de a trăi în pace să fie respectată!

Cetățenii ai Republicii Socialiste România!

Cu conștiința înaltei datorii față de prezentul și viitorul patriei, față de destinele întregii omeniri, semnați Apelul poporului român pentru dezarmare, pace, pentru o Europă fără arme nucleare, pentru o lume a păcii!

Faceți să răsunе tot mai puternic în lume voința fiicilor și fiilor milenarului pămînt al patriei de a se face totul pentru oprirea cursei inarmărilor, pentru realizarea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare!

IN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI EDUCAȚIEI POLITICE ȘI CULTURII SOCIALISTE
Anghajare și originalitate

Cineva, mai demult, citindu-mi o carte, și am înțeles limpede, neplăcut, tinind să-mi mai îndulcească părerea, mi-a zis: Se vede că de colo, de la mare distanță, ehe, că dacă ai scrie ce-ți trece dumitale prin minte... și nu ce trebuie, ce îți se cere... (dacă n-ai fi scriitor angajat, adică)... altfel ti-ar ieși cărțile și alt loc ai ocupa în literatură... Omul, cu intenții de mișcare, mă jignise; dacă i-as fi spus-o de la obraz, probabil că s-ar fi arătat profund nedumert; dacă i-as fi dat exemplul pe colegii mei, prozatori și poeți remarcabili, ale căror cărți le citise, și-i plăcuseră, n-ar fi fost exclusiv să-mi răspundă: ei nu sînt angajați, numai tu se pare că sînt... Poate că nu m-ajută talentul, experiența, poate că sînt tributari schemelor, i-am zis cititorului meu... A dat din cap a mîhnire (n-ai priceput, nimic, ori nu vrei să pricepi) și s-a dus. Prin anul '69, chiar și mai tîrziu, am mai întîlnit cititori care-și explicau ne-reușita unor cărți prin altitudinea scriitorului (politică, evident), prin angajarea sa. Era tocmai perioada cînd, pe lîngă numeroase cărți, slabe, risipite de vînt și de vreme, se impuneau, în proză și poezie, creații remarcabile (ce s-au și clasificat, curînd), de o indiscutabilă originalitate, aparținînd tocmai unor scriitori angajați în a scrie o literatură inspirată din viața poporului, pentru popor. Să recunoaștem, totuși, că pentru cititorul pasionat de literatură, exigent, momentul acesta, al unei nelcrede în mulți dintre scriitorii n-a fost ușor de depășit, din pricina a prea numeroaselor cărți schematice, lipsite de har și de haz, ce invadau librăriile, parcă iesite dintr-un multiplicator, și nu izvoarele din talent și strădanie spre originalitate, compromișind ideile, contrafăcînd realitatea tocmai prin copiere. Dacă am dat vina pe angajare, am greșit, am fost îngăduitori cu noi — încă o dată, mărturie sînt cărțile de valoare ce s-au scris și-au apărut în condiții vitrege. Dacă ne-am justificat slăbiciunile prin intervenția, adesea brutală a unor povăzitori și îndrumători de ocazie, iar am greșit și pe călele sînt ale noastre, înmulțim a încerca să le împărțim cu acei îndrumători ce si-au încasat leza, apoi si-au văzut de alte treburi. O carte nu poate ieși în lume cu explicații, justificări plîngăcioase — ci numai cu textul purtînd semnătura autorului. Marii noștri scriitori de ieri și de azi ne-au dat o lecție severă: avem răspunderea paginii scrise, pină la sfîrșit, pină la parcurgerea ei de către cititor, spre a ne putea înfățișa cititorului de azi și de mine, judecării generațiilor viitoare, noi, cei adevărați, talentul presupune și efortul de a fi, de a rămîne tu însuși în ceea ce scrii, comodițiile, concesile, în indiferența ce impunejării au fost făcute (și indiferența de cită cenusă ne-am născut pe capul în a scrie), nu beneficiază de circumstanțe atenuante. Contrafacerea realității, prin copiere, imitație, prin dorința de a fi la modă, este nu numai spre paguba scriitorului, a omului de artă, ci și a cititorului, a pasiunii de artă. Tocmai asupra acestei răspunderi ce revine creatorului insistă din nou secretarul general al partidului la recenta plenară a C.C. al P.C.R., precizînd că anșajarea omului de artă, hotărîrea sa de a contribui la îmbogățirea culturii și artei naționale și universale de pe poziții militante, patriotice și umane, nu trebuie să excludă originalitatea, definirea personalităților, diversitatea de stiluri, și maniere artistice. Cititorul de literatură a putut ur-

Nicolae Țic

Continuare în pag. a 6-a

EMINESCU

JURNAL DE POET

Patriotismul — să nu uităm, spune Eminescu — înseamnă iubirea trecutului. Pentru că rădăcina neamului este în trecut și fără rămînerea în trînciua lui orice creștere este silnică și efemeră.

de interesantă ar putea fi se stînge cu vremea. „Credem că nici o literatură puternică și sănătoasă, capabilă să determine spiritul unui popor, nu poate exista decît determinată ea însăși la rîndul ei de spiritul acestui popor întemeiat adică pe baza largă a geniului național. Aceasta nu e adevărat numai pentru literatură, ci se aplică tot atît de bine la legiutor, la istoric, la omul politic”. E bine să ne amintim mereu de acesta ori de cite ori vorbim despre Eminescu, astăzi mai ales comemorîndu-l plecarea dintre noi în acel an fierbinte, 1889, iată cîteva versuri.

Tăranul daco-roman care știe de două milenii aici în Coșcași știe stea locului sfîințindu-și viața și pămîntul prin jertfa muncii de zi cu zi, prin cinste și adevăr, prin răbdarea iubirii nădăjduitoare, această iubire îl poate ajuta pe individ cu talentul său să se încuscrească, să intre în legătura de taină cu geniul poporului intru plămînirea opereii de geniu.

Ioan Alexandru

Tricolorul

trei sîntem în Miorita, pe trei guri să varșă Durul pe care calcăm. Se uită prin el la noi străbunii și-auzim, ne-ntreabă parcă dacă cîrul de desăpura mai e tot așa de albastru și cald sau dacă grîul, dacă se mai înțimplă să creștem grîu, mai e tot așa de aur și dogorește în foșnetul său peste cîmpuri și dacă singele, în sfîrșit, pe care l-au vărsat ei și care ne curge și noua prin vine mai e tot atît de roșu și tot atît de

aprius. Ființa unui lung șir de generații trece din luptă în luptă sub tricolor și creștea din jertfa în jertfa sub faldurile lui glorioase pină la clipa de azi, parcă eternă, cînd într-o nouă rostire și o dreaptă judecată, din nou, cel care a jurat — cu eșarfa tricoloră pe piept — credință și slujire fermă patriei și poporului său l-a ridicat cu înflăcărare la rang de simbol și destin, făcîndu-l purtător de cea mai alocosă raliune și de cele mai înalte virtuți.

Despre „conștiința artistică”

Tiberiu Uțan

REMEMORĂRI

SE ISCĂLEA Z.S. (XVII)

Cădată a fost reacția lui Zaharia Stancu față de interfața mea de-a mă „transfera” la Asociația (mai) avîndu-și secretar pe George Macoveșcu și secretar adjunct și activ pe Fanuș Neagu.

Prozatorul din balta Brăilei nu atît de blazat ca azi, dar la fel de glorios și popular, m-a abordat în stilul caracteristic, navăind pur și simplu în biroul meu de la etajul doi al vechiului sediu din Kiseleff, decretînd fără drept de repază: — Nu-mi preia ardea să fii șef! Viul meu de ardelean lude dovrins cu întorsăturile regăjenilor mă avertiza, secret, să nu mă grabesc.

Mircea Micu

Continuare în pag. a 7-a

Pace și creație

Vă mai amintiți? — (acei dintre Dumneavoastră care ați avut privilegiul să vă nașteți la țară —) a cele „serbări culturale” pe care doamne filantropice din înalta societate română le organizau, periodic, la sate, convocînd obștea, în dumniție de vară, în fața unor scene improvizate în natură și pe care distinsle oaspete, inveminate în costume naționale lucrau — spre jena mută dar generală a oamenilor — scenete folclorice cu îndemnuri morale, purtînd cu atîta grație ulciurilor pe umăr și mîna stîngă în beta? Nobilitate „acțiuni culturale”, întreprinse pentru iluminarea poporului și pe care presa vremii le aclama?

Orîditecile ori, pe ecranul televizorului, serbările Festivalului național „Cîntarea României” dezvăluie multimea aceea fantastică de artiști amatori în interpretarea cărora tradiția muzicală și coregrafică a folclorului nostru a ajuns la desăvîrșire, vechile ilustrate, din vremurile de-odinioară, imitarisar, nechemate în minte, insotite de-acelasi zîmbet jenat și ironic pe care-l purtam de pe-atuncea, copii de vîrstă școlară, amestecat în multimea celor ce urmau să fie „iluminati.”

„Conștiința de sine” a satului nostru, despre care mari istorici și mari scriitori români au vorbit cu respect și speranță, a dobîndit în anii rodnici pe care-i trăim, sansa de a se exprima integral. Firește că cea mai seducătoare imagine a Festivalului național „Cîntarea României” este caracterul său popular: miile, zecile de mii, sutele de mii de artiști amatori, oameni ai muncii din toate zonele țării, invitați să-și dovedească talentul în spectacolele găzduite pe superbe scene ale noulor teatre înălțate în anii socialismului în toate orașele și comunele de la noi. Există, însă, un înțeles mai profund al acestor mari mișcări culturale — împlinirea spirituală, deschiderea unor orizonturi de cultură și artă pentru oameni pe care viața nu i-a condus către un destin intelectual. Însușirea comună de sensibilitate, specifică poporului nostru, calitatea trăirii intense, a participării afective la tot și la toate, belșugul de subînțelesuri și de nuanțe scoase din eve-

Nicolae Velea

Continuare în pag. a 6-a

O ISTORIE UNICĂ, O CARTE UNICĂ DE ISTORIE

Articole de Virgil Căndea, N. Copoiu, Ion Horațiu Crișan

În pagina a 3-a

EMINESCIANA

O nouă exegeză

este un fapt lesne observabil că majoritatea covîrșitoare a intervențiilor critice actuale consacrate fenomenului eminescian, indiferent de dimensiunea și aria lor de cuprîndere, sînt elaborate în virtutea unor confruntări în general deschise cu cele mai de seamă interpretări aparținînd trecutului mai mult sau mai puțin îndepărtat. Dincolo de dialectica firească a lucrurilor, raportată la cea ce s-ar putea numi legea progresului în cercetarea literară, în cazul lui Eminescu, un asemenea impuls resurecțional are la origine și cauze de natură proprii. În principal, este vorba, desigur, de posibilitatea ca la ora de față să fie cunoscută și investigată

Nicolae Ciobanu

Continuare în pag. a 6-a

Premiile revistei „Luceafărul”

Acum cîteva zile, miercuri, 9 iunie, într-o după-amiază toridă ca de vară „fierbinte și lungă, aceea care ar fi trecut pe lîngă „Ateneul Tineretului” din București ar fi putut zări, cu o explicaibilă surpriză, o multime de oameni, mai ales tineri, printre care ochii cunoscător ar fi distins, fără greutate, chipurile unor cunoscuți scriitori de azi. Tineri și maturi, reușii la o sărbătoare a literaturii tineri, aceasta e cheia enigmei. Festivitatea? Decernarea premiilor revistei „Luceafărul” pe anul 1981, petrecută fără greaua etichetă apăsătoare, ci într-o atmosferă colegială, aproape intimă, semn că în jurul revistei s-au adunat conștiințe asemănătoare. s-a consolidat o lume literară proprie. Onorată de prezența lui D. R. Popescu, președintele Uniunii Scriitorilor, a Elena Neghi, din partea C.C. al U.T.C., festivitatea a fost deschisă de Nicolae Dan Frunteleță, redactor-șef al revistei „Luceafărul”. „Ziua de azi, a spus el, e o sărbătoare a revistei și a tuturor oamenilor tineri care vin spre revista noastră”. „noi continuăm în acest fel o tradiție: premiile revistei „Luceafărul” sînt un certificat de zbor literar”, recomandînd premianților „să considere că această distincție e o etapă, în cariera lor de scriitori”. Apoi, D.R. Popescu a decernat premiile tinerilor poeți Marcela Mariana Milcu, Aurelian Titu Dumitrescu, Gabriel Cheroiu și Ion Zubăscu, prozatorului Ștefan Negrișan și criticului Nicolae Georgescu, vorșbînd apoi în înimăbabilul său stil românesc: „Deci iată că trebuie să țîn și eu un discurs, care să nu fie mai lung de patru fraze în care

Artur Silvestri

Continuare în pag. a 6-a

ÎN ACEST NUMĂR: ● Cronică literară ● Tudor Arghezi, „Scrieri, '32” ● George Alboiu, „Antologia poezilor tineri” ● Ion Liță, „Cascadorul” ● Dumitru Radu Popa, „Călătoria” ● semnează M. Ungheanu, Paul Dugneanu, Valentin F. Mihăescu ● Poeme de Dan Laurențiu și Grigore Arbore ● Proză de Ion Andreiță ● Tineri poeți ● Atelier literar ● Din lirica germană ● Repere ● Sport de Fănuș Neagu

Un ecou depărtat al Antologiei poezilor tineri întocmită de Zaharia Stănescu în 1931 este Antologia poezilor tineri de George Alboiu care se revindea din precedentă și fatalmente se izbește și ea de toate obstacolele ce stau în calea unei bune antologii. Cele pe care le întâmpină George Alboiu sunt încontestabil mai mari. El încearcă să antologheze circa 30 de ani de poezie față de cel aproape 10 al antologiei lui Zaharia Stănescu. Cu toate acestea George Alboiu înaintea pe un teren unde cel puțin dificultățile cantitative sunt de avut în vedere.

Indrăzneala antologatorului rămâne însă evidentă. El avântă gestul selecției aceluși unde nu s-a întreprins încă nici o selecție hotărâtă, deoarece vechele concluzii ale criticii înceo să fie clătinate de altele noi.

Eoloziunea fenomenului poetic românesc postbelic este cu totul remarcabilă, iar capacitatea critică de a și-l asuma, de a-l trăi integral, înferioră accesibilă. Temeritatea inițiativii lui George Alboiu este de aceea cu atât mai laudabilă. Antologia lui operează decuipa decise în poezia care s-a scris în limba română după război și meritul cărții este cel puțin al declarării unei direcții necesare asupra poeziei române contemporane.

Desigur autorul antologiei își precizează lucrarea de a introduce. Ca poet, George Alboiu consideră fără ezitare poezia românească de azi drept „mîndria acestei națiuni”, iar înflorirea ei actuală „cea de a treia ei mare înflorire”. Constatăm de la primele fraze că Prefața nu este o simplă justificare de poet ci o încercare de critică și istorie literară de vrmce ce face evaluări și inserții istorice. Gestul e un alt mai interesant cu cât în ciuda unor contribuții binevenite asupra poeziei de astăzi (Ion Pop, Petru Poantă, Eugen Simion, Gheorghe Grigore, Marin Mincu, Mihai Petrovanu, Lucian Alexiu, etc.) sintezele lipsesc. În câteva pagini George Alboiu tinde a stabili fiziologia poeziei românești postbelice, fixind totodată cadrul istoric și valorizator al antologiei. Punctul de reper al lui George Alboiu este Nicolae Labis. Din acest punct de vedere antologia este un conservator, deoarece accentuă un reper contestat sau controversat. Fără a ține să fie polemic în chip afisat George Alboiu este, începînd de la această alegere, polemic. Lui Nicolae Labis, văzut ca punct de pornire al noii poezii românești, i-ar urma, după George Alboiu, trei „valuri” distincte. Primul val fi cel dominat de Nichita Stănescu, dar cuprinzător de poezii marcanți ca Ion Gheorghe, Adrian Păunescu, Ioan Alexandru, Cezar Baltaz, Grigore Hagiu, etc. Cel de al doilea ar cuprinde poezii identificabile pentru că sint maturi de la prima carte. Aici intră Cezar Ivănescu, Gheorghe Pitul, Dan Laurentiu, Leonid Dimov și alții. Al treilea val ar fi produs de apariția poezilor de la Echinox care fac o polemică subtilă cu poezia precedentă.

Punctul de vedere al lui George Alboiu este interesant, dar noțiunea de „val” nu este suficient de operantă în câmpul istoriei literare. Practic, autorul despre care vorbește reprezintă două mari categorii, cea de a doua încercînd o disociere de precedentă. Cezar Ivănescu, Dan Laurentiu, Marius Robescu nu s-a practicat din altă generație decît Nichita Stănescu, Ion Gheorghe, Grigore Hagiu, Adrian Păunescu, Ioan Alexandru

CRONICA LITERARĂ

GEORGE ALBOIU: „Antologia poezilor tineri”

și cellalți. Diferă doar momentul afirmării lor literare. George Alboiu încearcă să adopte soluția „valului” în locul celei mai proprii de „generație”, dar soluția lui nu e de natură a simplifica lucrurile ci de a le complica.

În fond, chestiunea era de a distinge între o „generație Labis”, cu toate variațiunile de conținut artistic pe care le presupune o generație literară, și ceea ce îl urmează. Criteriul generației literare nu este motivat numai de biologie și introducerea lui în discuție, pe care o face în cele din urmă și George Alboiu, poate aduce clarificări mai mari. Autorul antologiei contestă însă ideea de nouă generație poetică. Ar fi vorba nu se spune, de o „promotie” recentă care caută să se singularizeze de cele anterioare ducîndu-se mai departe citirilor și încercînd să îmbogățească poezia românească cu noi forme de lirism. Comasarea întreprinsă este împotriva faptelor. Fenomenul liric românesc postbelic nu este alt decît un flux care se transformă într-un flux unic străjuit de steaua lui Nichita Stănescu așa cum încearcă s-o facă George Alboiu. El face din Nichita Stănescu farul întregii poezii românești postbelice într-un moment în care pentru unii critici steaua lui Nichita Stănescu pare a fi apus. George Alboiu procedează și aici polemic, ceea ce în materie de judecată a poeziei e un act de curaj care trebuie menționat ca atare. Dar poezia care s-a scris după Labis n-a fost influențată doar de Nichita Stănescu. Imitatori și-au găsit și Ion Gheorghe și Cezar Ivănescu și Adrian Păunescu și lista poate fi lungă. Dar ceea ce trebuie reținut este că o influență prea repede uitată a fost cea produsă de reparația în circuit literar a lui Lucian Blaga

și Ion Barbu, de pildă. George Alboiu vrea însă o mare de poezie asaltată de trei „valuri” peste care planează spiritul unui singur poet. Cartea pare să fie dorința lui de a nu prezenta fenomenul literar de care se ocupă în dialectica lui intimă, care presupune și polemica artistică, delimitarea, ci într-o curgere generală, care să rețină doar unitatea și omogenitatea. Chiar dacă recunoaște în particular independența artistică a unor poezii, tăietura operată de George Alboiu în materia vie a literaturii române elimină nuanțele.

Optica autorului antologiei este desigur discutabilă; cu atât mai mult cu cât vine de la un poet autentic care a dovedit în plus că poate medita critic pe pagina confractorilor. Dar lacuna cea mare a acestui tablou este absența raportării lui la întreaga literatură română. Conectată la curgea anterioară a poeziei românești, la desărușarea ei generală și viziunea istorico-literară a antologatorului ar fi fost poate alta, iar soluția valurilor înlăturată. O generație se definește mai ales față de precedentă sau precedentele și statura ei în marele timp istorico-literar îl precizează profilul. În acest sens folosirea criteriului de generație se impune fără rețențe și în recapitularea creației poetice românești de după război. În acest moment poezii generației Labis sînt constituți, iar profilul de generație, cu toate variațiile inevitabile, trasat în linie mare. Multe din inconsecvențele antologatorului vin din absența unui criteriu sigur de lucru.

Discutînd antologia propriu-zisă și nu premisele ei teoretice vom constata că ceea ce e criticabil în ea decurge tocmai din aceste nesigurări. Antologia se numește a poezilor tineri, dar ea

nu precizează ce este un poet tânăr. Petre Stoica și Nichita Stănescu mai sint ei atit de tineri ca Traian T. Coșovei și Magdalena Ghica? Primii au fost tineri la vremea lor și a-i conserva în această postură în prezent înseamnă a se consacra eroarea lor e constituită și de aceea a manualului școlar este cel puțin o improprietate de termeni. Cu scriitorii care au intrat glorios în istoria literară de ani buni de zile este greu să alcătuiesti o adevărată antologie a poezilor tineri. În plus, o asemenea carte diminuează importanța celor consacrați și rezultă dintr-o selecție de poezii tineri anexate unei orientări care-i poate umbri și nu-i exprimă cu adevărat. Altfel spus, o antologie a poezilor tineri de azi rămîne de făcut de aici înainte.

Dacă începăm însă titlul, cu toate constrîngerile pe care le presupune, rămînem în mîini cu o carte personală, cu atit mai interesantă pe un teren unde selecția tăioasă se izbește de iritabilitatea specifică a poezilor. Este un florilegu propriu prin care George Alboiu ne arată pe cine și pe ce mizează din poezia românească, ceea ce este cel puțin un bun fenomen de disculpție. Cartea lui este însă mai mult decît atit. Ea este chiar o antologie dacă ținem seamă de numărul volumelor cercetate, de selecția pe care ne-o propune la fiecare autor. Nu încap discuțiile: citind o antologie fiecare din noi se simte autor de antologie și are poezia de a înlocui selecția pe care o are personală. Nu asta vom reproșa autorului, ci tendința nivelatoare. O antologie trebuie să cuprindă cîteva virtuți, cîteva mari reperi artistice, evidențiate prin numărul de poezii selectate, prin firea mai îndelungată sub obiectiv a scrierilor lui și excepție. La acest capitol antologia lui George Alboiu comportă cele mai multe deficiențe. Optica „valurilor” egale și uniforme a uniformizat și antologia. Poziții inegale valoric sînt înfășurate cu același număr de poezii și de pagini, ceea ce contrazice însăși ideea de antologie. Un exemplu la îndemînă este Ion Gheorghe în cărți selecție: este needificator și departe de valoarea și importanța lui reală în câmpul poeziei românești contemporane. Antologia a rămas în urma prefeclorilor firești de relief ale literaturii române contemporane. Afirmarea de prim-plan a poeziei lui Cezar Ivănescu prin ultimele volume nu se găsește ilustrarea în această antologie generoasă ueneri cu poezii mediocre. Dacă George Alboiu are decizia inițiativă unei antologii și a unei sinteze adevărate asupra poeziei contemporane, el nu are și decizia exigenței majore. O antologie nu trebuie să fie desigur, un repertoriu. Nu unul ci mai mulți poezii au dat și dau tonul în scrierile noilor veniți, dar valoarea lor nu e marcată de această antologie. În această direcție, reproducerea se pot înmulți. Ne rezumăm însă la obiectivele principale, suficiente, credem noi, pentru a vorbi despre limitele și tendințele acestei antologii. Dincolo de aceste observații, această carte, **Antologia poezilor tineri**, care e de multe ori a fostilor poezii tineri, se poate citi ca un document de sensibilitate poetică, ca un foarte personal act de opțiune literară și ca o mînașă aruncată criticilor literari.

M. Ungheanu

CARTEA DE DEBUT

RETORICA BLENDEI MELANCOLII

Un elegiac al câmpiei natale, scrind, cu mijloacele unui lirism minor de factură tradițională, o poezie impresionantă și deosebită, Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică, lucrare pe care Zinecsu și respinge de marea noastră poezie interbelică, în care un autentic conținut poetic își caută încă formula cea mai potrivită rostirii. Poetul cultivă aici o melancolie și o imagine a lui Gheorghe Zinecsu la debutul său poetic”. Poemele volumului sint, în majoritatea lor, superioare exercițiilor de etnică poetică,

ARTE UNICĂ

ISTORIE UNICĂ

DE ISTORIE

UNITATE DE CONCEPȚIE ȘI DE MATERIE

Expunerea secretarului general la Plenara din 1-2 iunie reprezintă pentru istorici un document de orientare cu o valoare inestimabilă. Ea enunță o serie de teze care sînt de natură să îmbogățească substanțial cartea de istorie a poporului și, alături de acestea, o recomandare metodologică de a integra istoria muncitorilor în cadrul istoriei generale a poporului, de a avea, prin urmare, o singură carte de istorie.

Teza aceasta care nu este simplă cerință metodologică, ci expresia unei realități istorice, modifică o concepție veche, aceea a separării cărții de istorie a partidului, preluată de istoriografia noastră din experiența altor partide. Teza aceasta, firește, reprezintă o noutate nu numai pentru istoriografia românească, ci și pentru istoriografia internațională.

Mai întâi însă trebuie să spunem că, pornind de la realitățile dezvoltării mișcării muncitorești din țara noastră, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cerut istoricilor cu mulți ani în urmă să infățîșeze istoria partidului, a mișcării muncitorești în strînsă legătură cu istoria țării, cu lupta altor forțe democratice și progresiste care au contribuit la dezvoltarea societății românești. O bună parte din lucrările de istorie modernă aparute în ultimul deceniu au încercat și, efectiv, au reușit să prezinte fenomenul istoric al mișcării muncitorești integrat în istoria generală a țării. Faptele, documentele, evenimentele au căutat să se integreze în contextul istoric.

În fond, mișcarea socialistă din țara noastră a-născut și a luat o mare amploare încă din ultimele două decenii ale veacului trecut, ajungînd să se constituie în cel mai important curent social-politic din societatea românească. Prin mare, ideile socialiste, revoluționare nu s-au oprit în adunările secrete, necunoscut opiniei publice, ci s-au difuzat pe cele mai eficiente canale ale propagandei din epoca respectivă, prin presa cotidiană de mare tiraj. Puține partide muncitorești se pot mîndri cu editarea unor **zestare socialiste**, cum o poate face partidul nostru în cadrul scrisorilor necesitatei „Lumea nouă” (1894-1899) au publicat sute și sute de articole de analiză a realității românești, de atitudine față de diferite probleme, de propagandă a ideilor socialiste științifice.

Studierea atentă a documentelor, a activității mișcării muncitorești revoluționare arată limpede că noua și cea mai înaltă forță politică care se afirmă în societatea românească în ultimele decenii ale veacului trecut a gândit și acționat pe baza analizei condițiilor specifice vieții și istoriei poporului, a cerințelor fundamentale care se puneau în fața acestuia. Partidul clasei muncitorești a avut în vedere problema viitorului etnului român, înconjurat și amenințat de mari puteri imperiale și a relevat necesitatea legică a fătării unității sale național-statale, a „Daciei viitoare”, mai limpede decât oricare altă forță politică din România acelei timp. Pentru a putea asigura necesitatea „Daciei viitoare”, adică a fătării unui stat modern unitar pe vatra Daciei antice, militanții partidului au cercetat istoria veche a poporului, vechea civilizație a Daciei, emunțînd idei și concluzii demne de atenție, pe care istoriografia noastră încă le-a valorificat deplin. Revista „Contemporanul” timp de un deceniu s-a adresat intelectualității românești și a creat un curent puternic în rândurile acesteia favorabil concepției științifice a materialismului dialectic și istoric, cu mari consecințe pentru gîndirea științifică ulterioară. C. Dobrogeanu-Gherea, militant socialist, a înțeles necesitatea, devenită celebră, cu reprezentanții cei mai înalți ai școlii oficiale, în frunte cu Titu Maiorescu. Se pot rupe aceste fapte în două părți, una care să fie pusă într-o carte de istorie a mișcării muncitorești și alta în cartea de istorie a țării, cînd ele exprimă un tot organic, o dezvoltare la nivelul întregii societăți.

Crearea Partidului social-democrat al muncitorilor din România în 1893 era o istorie unică în peisajul dezvoltării mișcării muncitorești internaționale. Acest partid, care își ținea congresul de constituire după ce adevărate a partidului de mai mult timp, a avut în vedere problema într-un mod exemplar, privit chiar din punctul de vedere al exigențelor de astăzi. Iată cîteva elemente caracteristice: și-a publicat proiectul de program cu patru luni înainte pentru a fi supus dezbaterii publice și a dezbătut problemele divergente în mod public astfel încît să asigure unitatea de vederi în prealabil ceea ce a garantat crearea unui partid unic al clasei muncitorești din România ș. a.

Presa românească de diverse orientări a cunoscut, a dezbătut, a combătut ideile noului partid, astfel încît se poate spune că ideile socialiste au intrat în societatea românească pe calea principală. Partidul clasei muncitorești nu s-a constituit în conspirativitate, nu a rămas necunoscut, nu și-a editat programele în străintătate pentru a putea avea o istorie separată de istoria țării. Cu puțin timp înainte de a se stînge din viață, marele om politic Mihail Kogălniceanu s-a înțeles cu reprezentanții mișcării socialiste, cu Ion Nădejde, cu V. Gh. Morțun, Kogălniceanu, spre surprinderea multor confrăți, i-a salutat pe proaspătii deputați socialiste, tocmai în ideea dezbaterii libere, a confruntării publice pe probleme care erau „la ordinea zilei”. Vrem să vă arătăm ideile acestor, spunea Kogălniceanu, nu la colțuri de stradă...

Există o perioadă cînd s-a încercat ca asemenea procedee de conspirativitate să fie încetate și în partidul clasei muncitorești din România și anume după ce s-a afiliat Internaționalii Comuniste. S-a încercat dar nu s-a reușit deoarece forța tradiției și forța proprie a partidului comunist l-a scos permanent la suprafața vieții social-politice. Chiar în condițiile ilegality, cartea de istorie a partidului nu poate fi separată de istoria poporului, deoarece comunistii și toți simpatizanții partidului activau în toate sferele societății: nu numai în „celulele” de partid. Aici este necesar să spunem că și scriitorii trebuie să înțeleagă teza unității istorice a poporului român în sensul de a nu mai plasa activitatea partidului în epoca interbelică numai în ungherele cele mai ascunse ale societății sau în bucuriile politice, să nu pună ca manifestată antihtonitate de la 1 mai 1939 care avea în fruntea ei partidul comunist s-a desfășurat în fața palatului regal. Scriitorii, în cărțile lor de evocare istorică, vor trebui să surprindă mecanismul activității partidului comunist în condițiile ilegality, arătîndu-ne artă — care izvoare din înaltul lor patriotisme — de a și să lupte cu adversarii de pe poziții legale.

Sigur că, la originea nasterii unei istorii a partidului separată de istoria poporului, e-a aflat experiența unor partide interzise în țările lor, care au fost silite să-și ducă activitatea în chip secret, rupte de marea frîntură a vieții social-politice, specifică oricărui țări în epoca modernă. Nu a fost însă cazul partidului nostru, care la 23 august 1944 a ieșit la lumina zilei, ca o mare forță politică, crescută în bălăile de clasă, în confruntarea cu celelalte forțe politice din țară. Cum se poate separa istoria țării de istoria partidului în marea carte istorică de la 23 august 1944 cînd comunistii se aflau în fruntea evenimentelor de însemnătate națională crucială?

Iată numai cîteva exemple și judecăți care susțin indubitabil necesitatea sincronizării întregii istorii a poporului în epoca modernă și contemporană într-o singură carte, într-o unitate organică de concepție și de materie.

N. Copoiu

ORIGINEA DACO-ROMANĂ ȘI CONTINUITATEA EXISTENȚEI PE ACESTE MELEAGURI, CONSTITUIE CARACTERISTICI FUNDAMENTALE ALE POPORULUI ROMÂN. STABILIREA LOCULUI ÎN ISTORIE, A ORIGINII ȘI CONTINUITĂȚII ÎN BAZINUL CARPATO-DUNĂREAN ALE POPORULUI ROMÂN CONSTITUIE FUNDAMENTUL ORICĂREI ACTIVITĂȚI IDEOLOGICE, TEORETICE ȘI POLITICO-EDUCATIVE. NU SE POATE VORBI DE EDUCAȚIE PATRIOTICĂ SOCIALISTĂ FĂRĂ CUNOAȘTEREA ȘI CINSTIREA TRECUTULUI, A MUNCII ȘI LUPTEI ÎNAINȚAȘILOR NOSTRI.

NICOLAE CEAUȘESCU

Una dintre cele mai importante civilizații ale Europei antice

Acum de mult acele timpuri cînd din vreme în vreme — cum spunea Dionisie Cartea — tot mai să patrio- tute obiecte de aceea păstrate din vechime, care deșteaptă intrinseci sentimentul acria puternic și dulce de a lubi acest pămînt, în al cărui sin se află de atîtea sute de ani îngropate oasele și cenusa strămoșilor săi. Școala de arheologie românească, careia i-a pus temelii marele cărturar, Vasile Părvan în urmă cu mai bine de o jumătate de veac, este azi puternică și s-a impus cu realizări de valoare pe coordonatele culturii noastre, îmbogățînd-o necontenit. Ea este formată dintr-o numeroasă pleiadă de cercetători mai tineri ori mai vîrstnici încadrați în institute de cercetări, universități sau muzee.

În fiecare an se lucrează pe zeci de santiere arheologice răspîndite pe întreg cuprînsul țării. S-a încetăținit de multă vreme obiceiul ca la începutul fiecărui an întregă obște arheologică să se întrunească și să-și comunice rezultatele muncii în campania precedentă. Se înțelege că este un dialog deosebit de util și un bun prilej de a include în circuitul științific, la scurtă vreme după decoperire, noi valori. Pentru a dimensiunea cercetarea arheologică românească actuală este, scopul, suficient dacă să spunem că anul acesta, în programul sesiunii de la Brașov, de exemplu, au fost înscrise un număr de 214 rapoarte care reprezintă tot atîtea puncte cercetate în 1980 de pe întreg cuprînsul țării. Ca tematică, ele cuprind impulsul ce începe în zorii omenirii, în paleolitic, și se continuă neîntrerupt pînă în Evul de Mijloc. Fiecare cercetare este dirijată spre acele perioade în care mai stăruie semne de întrebare sau care vin să întrezărească istoria de început a neamului românesc, vin să aducă noi și valoroase precizări în descifrarea epocii străvechi, vechi ori de început al feudalismului, pentru care documentarul arheologic se constituie în unic ori a-proxime izvor.

Vorbînd despre importanta cunoașterii istoriei milenare a poporului nostru, a luptei sale pentru afirmarea ființei proprii, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia valoarea excepțională a documentului în cercetarea istorică. „Putem afirma”, spunea Domnia Sa, „pe baza faptelor istorice, că poporul nostru e-a plămădit de-a lungul milenilor în spațiul carpato-dunărean, că fie-

care metru de pămînt și fiecare piatră sînt stropite cu sudoarea și singele moșilor și strămoșilor săi”.

În lumina acestor adevăruri exprimate de secretarul general al partidului cu atîta emoție, as vrea să pun în atenția cititorilor cîteva din cele mai noi descoperiri arheologice de la noi din țară. Ele nu au fost făcute întâmplător ci în cadrul săpăturilor sistematice și de aceea au valoare dublă: științifică și în sine, lucrute fiind cu a aur de cea mai bună calitate.

Descoperirile le-au comunicat, însă, fără să poată comunica, întreaga tensiune, încălcătura emoțională trăită cu ocazia descoperirii lor. N-au făcut-o din simplul motiv, că vorbele, oricît de meșteșugite ar fi, sînt departe de a le putea reda. Este o trăire profesională dar, mai ales, patriotică, pe care doar un mare talent literar ar putea-o reda. Cunoșc bine aceste sentimente, pentru că le-am trăit și eu, din plin, acum doi ani, alături de tovarășii mei de muncă arheologică, (tineri de cele mai diferite profesii, de la elevi și studenți la muncitori și tehnicieni, prieteni dragi de lungi și obositoare campanii) cu prilejul descoperirii mormintului princiar dacic de la Cur. Mai nutrește speranța că se va răsi un făuritor de frumos, un meșter al cuvîntului, care să retrăiască cele clipe alături de mine, de fiecare dată o fac cu nespusă bucurie, să-și inaripeze imaginația și să le astearnă pe hîrtie.

Ultimele zile de lucru pe orice santier înseamnă, pentru cel care conduce, începutul altor griji, înseamnă desprinderea din atmosfera atât de curată a unei intense munci cîreia fiecare arheolog este obligat să se deducă cu totul. Nu mai este atunci loc pentru nimic altceva decît pentru descoperirea în sine care te solicită la cote maxime. În ultima vreme am avut în vedere destule de făcut. Ruinele dezvelite trebuie să fie în bună ordine. Așa a fost și la Hinova (jud. Mehedinți) unde dr. Misu Davidescu, directorul muzeului din Drobeta-Turnu Severin, cercetează castrul roman tirziu încă din 1976. Pe baza săpăturilor de pînă acum se știe că locul de pe malul Dunării unde în secolul al IV-lea e-a zidit castrul roman a fost folosit drept cimitir de către oamenii ce au trăit aici la sfîrșitul epocii bronzului și începutul primei vîrste a fierului. Este o dovadă de încreșterea din care pînă acum se cunosc 41 de mormîni. Multe dintre ele au fost distruse cu ocazia construirii castrului.

Era în ziua de 30 iulie, prezonizată a fi ultima din campania anului 1980. În timpul de sud-vest al castrului trebuia deșalt pămîntul de pe lîngă zidul de incinerare care s-a dat peste gura unui vas mare de lut. Nimic neobișnuit, încă o dovadă de incinerare ce trebuia deșaltă. Ea scîpase ca prin minune, fiind îngropată doar la 30 cm de zid. Numai că vasul păstrat intact nu conținea obiectele oase umane arse, ci un tezaur de aur ce cîntărea aproape 5 kg (4.680,377 gr), alcătuit din sute de podoabe meșteșugite lucrătoare: o diademă, brățări de diferite forme și dimensiuni, inele, cercei, nenumerate măgele într-o varietă gamă de forme, lingouri și gheme de sîrmă de aur. La piesele de aur se adăuă și o stară de bronz.

Numărul mare al ghemelor de sîrmă din aur, fără îndoială materie nefinisată, piese rupte, lingourile, precum și faptul că aceleși podoabe, de ex. cercei, se găsesc în foarte multe exemplare funerare, ci de proprietate a unui singur om ce lucra podoabe de aur și de bronz. Cine mai poate spune astăzi care au fost împrejurările care l-au determinat pe aceluși să bogatul meșterului să-și încredințeze avuții spre păstrarea pămîntului? Fiecare este să presupunem o stare de tensiune ce a putut fi cauzată de Presă. Nu putea fi vorba de un atac dusman, prin surprindere. Locul, în perimetrul cimitirului, era bine ales și numai de meșter știut. Se vede, în Hinova, că au ajuns să-și dezgroape comăra și astfel ea a rămas ascunsă pînă la sfîrșitul mileniului. Cîți soldați romani din secolul al IV-lea n-au călcat peste vase, fără să bănuiască că doar la cîteva centimetri sau picioarele lor se găsește o comoră.

Cea mai frumoasă piesă a tezaurului este, neîndoielnic, diadema. Ea este împodobită cu timboluri solare înalte și pe ceramica culturi din epoca bronzului care și-a luat numele după o ață localitate mehedindeană: Gîrla Mare. După oștile solare este bine reprezentat în epoca bronzului pe întreg spațiul de formare a geto-dacilor, în scris între coama Munților Balcani, Carpaii nordici, Dunărea mijlocie și litoralul de vest al Mării Negre. El se va perpetua de durata vestei și celei de-a doua epoci a fierului. O zeitate a soarelui intră în alcătuirea panteonului geto-dacic. În acest sens, ne stau mărturie și inscripțiile solare înscrise pe arme, vase de lut ori podoabe. Religia și mitologia dacică mă preocupă în momentul de față. Ea a făcut să curgă o mare cantitate de cerneală începînd încă din secolul al XVII-lea, fără ca invatările să fi ajuns la un consens. Au fost discutate doar izvoarele literare, nu și la număr, confuze și chiar contradictorii. Și în această problemă, ca în multe altele, lumina pot face doar descoperirile arheologice. Acestea coroborate cu textele scrise, arată că religia strămoșilor noștri era de același tip ca a celorlalte popoare indoeuropene (ceci, romani, germani, celti, tracii etc.) și zeități masculine și feminine ierarhizate după importanța ce le-o acorda marea matematică credincioșilor. Printre divinități nu lipsește nici cea care reprezenta astrul răsător de viață: soarele.

Dar să ne întorcem la tezaurul de la Hinova, neîndoielnic tezaur al strămoșilor poporului român. Un studiu preliminar alcătuit de către descoperitor arată că toate piesele ce-l alcătuiesc își găsesc analogii în alte descoperiri făcute în spațiul carpato-dunărean, fie că este vorba despre podoabe de aur, fie de bronz și că ele au fost lucrute într-un atelier local. În ceea ce privește diadema, tezaurul aparține, în cronologie relativă, sfîrșitului epocii bronzului și începutului primei vîrste a fierului, ceea ce în cronologie absolută ar însemna, aproximativ, secolul al XIII-lea î.e.n. Pentru aceeași datare pledează și vasul de lut în care a fost ascuns tezaurul ce-și găsește apropiate analogii în zonă. Biografia pe care o face el regelui Matei Corvin este amplă, documentată, admirabilă și va trebui într-o zi folosită într-o carte a unui istoric al nostru despre acest mare rege al Ungariei, descendent dintr-o familie românească. Dar alte informații ale cărții lui Kaprinali privesc tema noastră.

Trăind despre locul nașterii lui Matei Corvin, orașul Cluj, autorul insistă asupra originii daco-romane ale acestui municipiu, citează după autori vechi (Timon, Troster) inscripții latine descoperite în vatra orașului și mențio-

Virgil Căndea

Continuare în pag. a 7-a

Continuare în pag. a 6-a

Ștefan cel Mare — bronz de Justin Năstase

Transilvania, pămînt românesc în viziunea unui istoric maghiar din secolul XVIII

Tendința unor autori din școlile istorice moderne ale Europei de a răscăla (ungară și austriacă mai întii, apoi altele influențate de acestea), de a contesta originea daco-romană a românilor, formarea poporului român pe teritoriul său național care coincide cu vechea Dacie, toate aceste teze neștiințifice sînt relativ noi și au substat politic. Ele au fost plămădite către sfîrșitul secolului al XVIII-lea, au fost reoluate cu pretenții de criticism modern în secolul trecut și sînt încă scumpe azi unei anumite propagandă identitare, sovine, desfășurate îndeosebi în cercurile emigrației ungare din S.U.A. și Canada, dar și în alte țări, mai îndepărtate sau mai apropiate de România.

„Pînă la sfîrșitul secolului al XVIII-lea — scria în 1836 istoricul român Aurelian Sacerdoțeanu (în Considerații asupra românilor în evul mediu. Dovezile continuității și drepturilor românilor asupra teritoriilor lor actuale, București, p. 12) nimănui n-a părut că românii din stînga Dunării n-ar putea fi băștinași. Simpla prezentare a discuției în această privință e dovedea cea mai categorică. Cu totul alifant se prezintă problema românilor din secolul al XVIII-lea. Anumite considerații pur politice provocaser o discuție: au sau nu au românii din Ardeal drepturi egale cu ceilalți locuitori? Interesul care a dominat lumea Imperiului habsburgic în vremea aceea a succedea, în loc să se dea un răspuns categoric și onest, bazat pe realitatea zilei și pe putințele marilor istorici, dar concludente, să se emită o serie de ipoteze care aveau să dăuneze națiunii puse în discuție. În felul acesta se aduceau însă foloase unor interese de cu totul alt ordin decît cele puse în serviciul adevărului istoric și al eticii.”

Mai clar: toți istoricii Europei centrale, maghiari, germani, sași din Transilvania au fost unanimi în a recunoaște, pînă la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, că românii se trag din daco-romani și că e-a sint cei mai vechi locuitori ai Transilvaniei (ca și ai Moldovei și Munteniei), anteriori în Transilvania ungarilor, sașilor, secuilor. Un glas izolat răsunase la sfîrșitul secolului al XVI-lea: Ștefan Szamoskozy, cronicar maghiar care, după ce în lucrarea sa *Analeta lapidum veterum et nonnorum in Dacia antiquitata* (1593) afirmase că românii sînt urmașii românilor, speriat de unirea Transilvaniei cu Moldova și Țara Românească îndăpătuia de Mihai Viteazul, își schimbă fără teorie științifică părerea, susținînd teoria părăsirii Daciei de către romani pe timpul împăratului Aurelian. Este primul cazmint în istoriografia maghiară cînd, pentru rațiuni politice, un autor își măsluiește rezultatele științifice.

Două lucrări din ultimii zece ani. *Romanitatea românilor. Istoria unei idei* (București, 1972, de Adolf Ambuster) și *Continuitatea românilor* (București 1980, de Nicolae Stoicescu) cuprînd toată informația privind inepultritele unei din cele mai mari mistificări din istoriografia Europei moderne, rezizată la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, și care, spre sudoarea oricărui istoric onest din vremea noastră, servese încă, dezinformază, agită la dușmanie între națiuni, este folosită ca suport pentru precedentism, sovinitism, aventurism internațional.

În cele ce urmează vom prezenta informațiile despre romani (românii din Transilvania) ale unui istoric maghiar din secolul al XVIII-lea, respectabil și autoritar sub toate raporturile: pentru istoriografia ungară fiind un bun cunoscător al tuturor izvoarelor privind trecutul națiunii sale, pentru istoriografia catolică, fiind, ca ieșit, supus regulilor severe ale ordinului său, și pentru istoriografia română, căci el scrie adevărul.

Este vorba de Ștefan Kaprinali „leuzit” dator al sfîntei teologii și istoric al Ungariei” cum

26 UNGARĂ DIPLOMATICĂ

III. Monasterio illi adjectum, hodie Oud, seu veterem arcem: primitus autem Uns vocari ceptum: qualiter hodieum a Valachis Urbs Claudiopolitana vocatur. Id nomen Valachis (antiquiores sane Ungaris, Saxonibusque, Dacia quorundam partium incolae) non a Romanis Trajani Imperatoris tempore

li plăcea să semneze. Între alte scrieri el a alcătuit și a publicat la Viena în 1767, în limba latină, o biografie a regelui Ungariei de origine română după totul său Ioan de Hunedora: Matei Corvin. Primul volum al cărții (*Hungaria diplomatica, temporibus Mathiae de Hunyad regis Hungariae pars prima, opera Stephani Kaprinali, Vindobonae, 1767*), l-am consultat în biblioteca unui colecționar din București (Ion Eftimie), care a achiziționat cartea cu mulți ani înainte într-un anticariat din Cehoslovacia. Lucrarea lui Kaprinali se află și în marile biblioteci istorice din Cluj-Napoca sau Tirgu Mureș. Dar importanța ei pentru tezele românești (origine daco-romană, continuitatea în Dacia etc.) nu a fost relevată pînă acum și cartea a scăpat lui Andrei Veress (*Bibliografia româno-ungară*, București, 1931), care cunoștea toți și altă lucrare a lui Stephan Kaprinali, este citată în lucrarea de A. Ambuster și nu e menționată de N. Stoicescu. Importanța cărții lui Kaprinali constă în faptul că ea a apărut cu puțin înaintea marelui mistificării și ne infățîșează modul în care un istoric ungar onest vedea trecutul Transilvaniei și locul preponderent al românilor în această provincie în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. La numai 14 ani mai tîrziu, un magistrat militar din armata austriacă, Franz Joseph Sulzer, speriat și el (ca odinioară Szamoskozy) de posibila emancipare a românilor din Transilvania (cărora împăratul

dan laurentiu

Floare albastră

In dimineata ambigua pe marginea lacului de primavara...

clipocitul răcoros al apei levitate de visla pescarului solitar...

nimic nu mai este prezent și aparține memoriei un cavou de mătăsă...

in curind nu va mai fi dimineată tu citești în enigme eu trebuie să plec...

Acolo tu mă aștepti

Ce faci aici? I-am întrebat ce faci în genunchi...

un ciine bate laba cu laba lui părăsă și calul pe care zbori...

cu lăngă de pasăre neagră te înecați și aduce aminte de o epocă revoluționară...

să cazi aici din înaltul cerului toată viața pînă ce vei ajunge...

Umbră

In pacea inserării liliacul unor aripi de mătăsă se sting vocile pe care le iubim...

Tirziu la ceasul inserării

Te văd și azi în noaptea trecind pe drumuri de mătăsă cu pămîntul lipite...

ca pasăre cu aripile ridicate în semn că dorește să-și ia zborul...

decit aceste vorbe care-ți ard gura vede mecum satana...

Ca leagănul pentru copil

Zăpadă inocentă în patul nocturn ursul alb își înalță laba spre cer...

trebuie să fugi și să urli cu o voce de purpură sărind din stîncă...

și ajuns în sfîrșit tremurînd gîlînd fără frunze la polul gol-goluț albit de bătrînețea castă...

cînd o mină invizibilă scrie în inima mea mame thekel phares mame thekel phares

Nu numai cățelul dar și motanul

Imi string creionul în dinți te iubesc mi-e frică de tine o cit te iubesc...

te ador nu cred că mă voi opri sub ocaz frunză albă a grădini...

in fata casei tale veghează bunul soare pătruns de aceeași benedictiune pe care și eu...

am impresia că astăzi te vei întoarce din brațele iubitei tale o eu încă nu sint iubitul tău...

cu toată puterea iarăși te invoc imi aduc aminte de un saltimbanc pe care l-am întâlnit într-o gară într-o seară...

te iubesc în măsura în care nici Dumnezeu nu te poate iubi deja mă duc pe lingă tine...

Leda într-o dimineată de primăvară

O tu vei veni din cer sau din mare copilăria ta va înflori aici sub un flaut...

un fișit ca de ploaie va lînguși autostrada apoi un capriciu un mic incident de automobil...

cu mătasea valurilor pe care noi le-am iubit vom acoperi patul nostru din cer...

desigur pe curatele tale picioare un sarut s-ar cuveni o lebădă s-ar cuveni să cînte și să moară...

o clipă și te voi face sclava mea pentru todeauna o clipă oți cit binevoietea soarelui și o clipă lunei pe cer...

Un cățeluș lătrînd pe limba ingerilor

Tu nu ai știut unde am căzut cînd diavolul și-a arătat copita fulgere...

ca atunci cînd am căzut în genunchi în pragul casei tale o nu-ți imagina magie feroce înălțări...

o nu-ți imagina magie feroce înălțări tu care ești un copil abia abia la îndemîni didactice...

mă întreb astăzi cînd tenebrosul triumfi aproape roșu și negru unde tu încerci să dormi unde încerci să cugești despre cățelul care...

te lahă te cîntă în zoni zăi în plină stradă cu puterea dată unui inger care...

ce vei face tu fără iubirea unui cățel ce vei face tu fără limba lui dacă zeii tu te vor binecuvînta să o înțelege...

Autoportret cu un trandafir în mină

Un suris amar lingă balta întunecată a cerului de care încerc să mă sprijin...

întră malurile locuite altădată de apele infernale acum și-a făcut o scorbură somnul...

trei cai roșii alegoră tunind și fulgerind încă de aseară pe cîmpia cea mai neagră...

in mină în un trandafir petală cu petală cad lacrimi și picături de sînge din depărtare...

Mesajul zeilor care se trezesc din somn

La răsăritul lunii întins ca un giulgiu peste trupul unui inger...

uite în subconștient minii ridicate spre ceruri implorări îndurătoare...

în care se prăbușesc stîncile fără speranță ca într-un abis înrașit de flăcări...

zei fericiți și uitați demulți în peșterile secrete ale sudului dau la o parte florile gigantice...

cine sintem? de unde venim o clipocit albastru de sirene solzii lucind pe lună și zornînd în valuri...

se-narc din somn argonatații iscoade trimise la cercetarea lunii

Justin Năstase: „Decebal” (Sala Genezei - Slănic Prahova)

NATURA VIE

nu-și îngăduia să meargă prea des la oraș, dar cînd o făcea, se comporta ca un lup într-o turmă de oi...

Să-și încarce bătăile sufletului, să-și ajungă pentru încă o lungă perioadă de timp, poate citeva luni, poate un an.

Așa se întîmplase și de data aceasta. De cu dimineață simțise că ceva nu este în regulă.

Mersese o bună bucată de drum, întovărășit de vîile Murfatlarului, din care răzbea un miros...

te iubesc în măsura în care nici Dumnezeu nu te poate iubi deja mă duc pe lingă tine...

Pașii îl purtaseră apoi fără nici un rost prin oraș, și nu se știe precis ce l-a determinat să treacă...

Descoperi o masă cărămizie, pe care se afla o oală de pămînt de culoare roșcată, cu o penulă...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

Și cum ar mai putea arăta natura pe care o cunoaște el? Ei, dacă ar fi după el, natura asta, orice-ar fi ea...

să fie, dacă spuneți dumneavoastră — și porniseră cu ditamai valizele de lemn în spate, printre băltoace vechi și cărămizi proaspete, spre câmpul studențesc...

Cinci ani bătuți pe muchie — între 1952 și 1957 — a fost baraca aceea casă, iar ei i-au fost locatarii etatornici și fideli...

Toată baraca participa la pregătiri; minuțios, metodic, cu grijă și haz. Cineva dădea cravata...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

„Nu cumva i-o fi scurta haina?...” „Dar cămășa?...” ziceau cei rămași în baracă...

film f... Nu mă gîndeam să scriu ceva, am primit coperta, am citit repede titlul...

IOAN LAZĂR „Arta narațiunii în filmul românesc”... resce emoția, efectul romantic. Ele se adresează mai mult rațiunii...

televiziune tv Liniște! Sintem în emisie!... Sint printre privilegiatii care duminică de duminică, după masa și seara...

CU BARACA

ion andreia

Lui Ion Andreia, ca și unui personaj al lui din volumul SCRISORI DE LA CANAL, i-a răsarit în par tot bătând drumurile țării ca să cunoscă oamenii și să le cinte faptele. Intrând în Dobrogea, el a făcut un pas într-un univers plin de capcane: cimpia învințită de vânt, nisipurii pulberate, gindurile timpului scrise în calcar, griul, tunelul de oi, hoardele viscolului, iarba tuiud sub alunecările păsărilor migratoare, apoi Marea, luna, basmele din mărșănișii Orientului, dorul de nemărginire. În fiecare capcană a lăsat din trup o livră de carne, căci totul se plătise, și a ieșit din nou la molul Dunării de la Cernavodă, apoi la malul Dimboviței de la București, mai încărcat de cîntec și de povești. Focurile Dobrogei transformă drumurile în izvoare de curcubeu, în chemări înalte, în literă curată, în largă și încusită pierdere în sufletul tuturor.

Fănuș Neagu

acestul eșalon. De aceea, cînd a sosit la canal, n-a avut încă parte nici de baracă... corespunzătoare. Pur și simplu, nu se ridicase colonia. Primii, deschizătorii de drum și ai organizării de șantier, au fost cazați, în consecință, în niște vagoane C.F.R. Trase pe-o linie moartă din gara Basarabi, vagoanele au adăpostit un timp cei cîțiva constructori cu familiile lor. Un astfel de vagon ocupa și Radu Zăbulea, împreună cu familia sa: soția, un fiu, o fiică. Este drept, i-a fost greu și postășului pînă să identifice și să se învețe cu noua adresă — dar s-a învățat. A venit octombrie, a plecat octombrie, iar și n-au coborît din vagoanele-dormitor nici în noiembrie, nici în decembrie, nici în... Așa că într-o dimineață s-au trezit în buibuitul înfundat al unei lovituri: li se atase o locomotivă, care din acea dimineață geroasă avea să le slujască pe post de centrală termică.

Greu de închipuit cum decurgea menajul în astfel de circumstanțe. Apa și-o aducea fiecare de unde putea; de la o cîșmea din apelele gării ori mai de-a-proape, de la conducta care alimenta locomotivele trenurilor în trecere. În ce condiții se pregătea masa, de asemenea, greu de închipuit. Ca să nu mai amintim nici un cuvînt în legătură cu odihnitul somn cu vise, sfîrșit de goana acceleratelor, de uruitul mărfelor, de ronțitul personalelor ori pufăitul lenes al curselor locale. O simfonie nemaiauzită fulgera cerul acestui somn trudit, izvoartă din orga modernă a semnalelor de locomotivă. Și în toate acestea se întimplau nu în anii de „bel-rup” al Bicazului, ci aproape, foarte aproape de vremea și confortul nostru cotidian: în toamna adîncă a anului 1975 poposiseră primii constructori la canal.

La canal, inginerul Radu Zăbulea este învins cu răspunderea de director al Grupului de șantier Basarabi, grup alcătuit pe scheletul fostului șantier de la Porțile de Fier. Tot aici, la canal, a primit și primul său apartament — în care a pășit stînjinit, de parcă ar fi mers la cineva în vizită, o persoană simandicoasă, și nu ar fi trecut pragul propriei case. Acest apartament l-a primit după 20 de ani de baracă. „Ce-o să facem cu atîta baracă, tăcătoarele?” — l-au întrebat copiii. I-a îmbrățișat, dîndu-le șoșta, uitînd de prezența celor mici, și-a îngroșat vocea tătăl, roșind cu arăg neînțeleasă: „O să locuim, asta facem, o să locuim și noi ca lumea...”

Acum se află în baraca-birou din șantier, cu coala de hirtie în față, pregătit să scrie. Putea să scrie și acasă, desigur, o cameră soame l-a rezervat soțului, mobilinduo-o cu birou și bibliotecă — dar tot aici se simte parca mai bine, în tovărășia subțirilor peretii de șcheșcheș. Cum să scrie el înăi mai bine, să-l lăsa pe acel pictor să înțeleagă că Natura vie cu baracă este viața lui — și nu numai a lui, a unei intrăgii colectivității, a unei părți din populația țării? Cum să-i explice el natura și baraca: natura vie, bogată, cu pădurii adănci și izvoare repezi din munții Bicazului; natura înțeleasă, zăvorâtă în prăpăstii tăiate de Dunăre la Porțile de Fier; natura aspră, uscată, secetășă, de creță și sare, a Dobrogei — și baraca: aceeași fixă, subțirea, amănunțita, neînțeleasă, corespunzătoare baracii. Și între această țără și baracă, în chiar această natură și această baracă — viața lui; cu muncii și zile, cu copiii și nevastă cu speranțe. Cum să-l lăsa pe acel pictor — pe orice pictor — să înțeleagă toate acestea? Și cum să înțeleagă totul într-un tablou? Într-un metru pătrat de pînă, orișicîva cîntec și în ton în această pînă? De aceea, cînd mîna i se rotunjea pe suprafața, începu să scrie:

Stimați tovarășii pictori,

În calitate de director al Grupului de șantier Basarabi, care concurează la construcția Canalului Dunărea-Marea Neagră, vă adreșez invitația de a veni și pe șantierul nostru, în speranța că veți afla cine ceva interesant, care să vă inspire în activitatea dumneavoastră creatoare. Vă informăm că pe la noi am mai fost și niște tovarășii scriitori, iar zilele acestea și-au anunțat sosirea și unii tovarășii compozitori, și lefi s-au arătat satisfăcuți de contactul cu minunții noștri constructori. Credem că și dumneavoastră...

„Priveste dintr-un mare ministerial, pe care-l era sădînd, pe masă, în timp ce gîndul bolborosește fără voie: „Ce unul?... Ce viața?... Ce baracă?... Și cu o mină nervoasă, redactează adresa: Uniunea Artiștilor Plastici din R.S.R. — București.”

(din volumul „Scrșori de la Canal”, predat Editurii Eminescu).

„Acum se află în baraca-birou din șantier, cu coala de hirtie în față, pregătit să scrie. Putea să scrie și acasă, desigur, o cameră soame l-a rezervat soțului, mobilinduo-o cu birou și bibliotecă — dar tot aici se simte parca mai bine, în tovărășia subțirilor peretii de șcheșcheș. Cum să scrie el înăi mai bine, să-l lăsa pe acel pictor să înțeleagă că Natura vie cu baracă este viața lui — și nu numai a lui, a unei intrăgii colectivității, a unei părți din populația țării? Cum să-i explice el natura și baraca: natura vie, bogată, cu pădurii adănci și izvoare repezi din munții Bicazului; natura înțeleasă, zăvorâtă în prăpăstii tăiate de Dunăre la Porțile de Fier; natura aspră, uscată, secetășă, de creță și sare, a Dobrogei — și baraca: aceeași fixă, subțirea, amănunțita, neînțeleasă, corespunzătoare baracii. Și între această țără și baracă, în chiar această natură și această baracă — viața lui; cu muncii și zile, cu copiii și nevastă cu speranțe. Cum să-l lăsa pe acel pictor — pe orice pictor — să înțeleagă toate acestea? Și cum să înțeleagă totul într-un tablou? Într-un metru pătrat de pînă, orișicîva cîntec și în ton în această pînă? De aceea, cînd mîna i se rotunjea pe suprafața, începu să scrie:

Stimați tovarășii pictori,

În calitate de director al Grupului de șantier Basarabi, care concurează la construcția Canalului Dunărea-Marea Neagră, vă adreșez invitația de a veni și pe șantierul nostru, în speranța că veți afla cine ceva interesant, care să vă inspire în activitatea dumneavoastră creatoare. Vă informăm că pe la noi am mai fost și niște tovarășii scriitori, iar zilele acestea și-au anunțat sosirea și unii tovarășii compozitori, și lefi s-au arătat satisfăcuți de contactul cu minunții noștri constructori. Credem că și dumneavoastră...

„Priveste dintr-un mare ministerial, pe care-l era sădînd, pe masă, în timp ce gîndul bolborosește fără voie: „Ce unul?... Ce viața?... Ce baracă?... Și cu o mină nervoasă, redactează adresa: Uniunea Artiștilor Plastici din R.S.R. — București.”

(din volumul „Scrșori de la Canal”, predat Editurii Eminescu).

„Acum se află în baraca-birou din șantier, cu coala de hirtie în față, pregătit să scrie. Putea să scrie și acasă, desigur, o cameră soame l-a rezervat soțului, mobilinduo-o cu birou și bibliotecă — dar tot aici se simte parca mai bine, în tovărășia subțirilor peretii de șcheșcheș. Cum să scrie el înăi mai bine, să-l lăsa pe acel pictor să înțeleagă că Natura vie cu baracă este viața lui — și nu numai a lui, a unei intrăgii colectivității, a unei părți din populația țării? Cum să-i explice el natura și baraca: natura vie, bogată, cu pădurii adănci și izvoare repezi din munții Bicazului; natura înțeleasă, zăvorâtă în prăpăstii tăiate de Dunăre la Porțile de Fier; natura aspră, uscată, secetășă, de creță și sare, a Dobrogei — și baraca: aceeași fixă, subțirea, amănunțita, neînțeleasă, corespunzătoare baracii. Și între această țără și baracă, în chiar această natură și această baracă — viața lui; cu muncii și zile, cu copiii și nevastă cu speranțe. Cum să-l lăsa pe acel pictor — pe orice pictor — să înțeleagă toate acestea? Și cum să înțeleagă totul într-un tablou? Într-un metru pătrat de pînă, orișicîva cîntec și în ton în această pînă? De aceea, cînd mîna i se rotunjea pe suprafața, începu să scrie:

Stimați tovarășii pictori,

În calitate de director al Grupului de șantier Basarabi, care concurează la construcția Canalului Dunărea-Marea Neagră, vă adreșez invitația de a veni și pe șantierul nostru, în speranța că veți afla cine ceva interesant, care să vă inspire în activitatea dumneavoastră creatoare. Vă informăm că pe la noi am mai fost și niște tovarășii scriitori, iar zilele acestea și-au anunțat sosirea și unii tovarășii compozitori, și lefi s-au arătat satisfăcuți de contactul cu minunții noștri constructori. Credem că și dumneavoastră...

„Priveste dintr-un mare ministerial, pe care-l era sădînd, pe masă, în timp ce gîndul bolborosește fără voie: „Ce unul?... Ce viața?... Ce baracă?... Și cu o mină nervoasă, redactează adresa: Uniunea Artiștilor Plastici din R.S.R. — București.”

(din volumul „Scrșori de la Canal”, predat Editurii Eminescu).

„Acum se află în baraca-birou din șantier, cu coala de hirtie în față, pregătit să scrie. Putea să scrie și acasă, desigur, o cameră soame l-a rezervat soțului, mobilinduo-o cu birou și bibliotecă — dar tot aici se simte parca mai bine, în tovărășia subțirilor peretii de șcheșcheș. Cum să scrie el înăi mai bine, să-l lăsa pe acel pictor să înțeleagă că Natura vie cu baracă este viața lui — și nu numai a lui, a unei intrăgii colectivității, a unei părți din populația țării? Cum să-i explice el natura și baraca: natura vie, bogată, cu pădurii adănci și izvoare repezi din munții Bicazului; natura înțeleasă, zăvorâtă în prăpăstii tăiate de Dunăre la Porțile de Fier; natura aspră, uscată, secetășă, de creță și sare, a Dobrogei — și baraca: aceeași fixă, subțirea, amănunțita, neînțeleasă, corespunzătoare baracii. Și între această țără și baracă, în chiar această natură și această baracă — viața lui; cu muncii și zile, cu copiii și nevastă cu speranțe. Cum să-l lăsa pe acel pictor — pe orice pictor — să înțeleagă toate acestea? Și cum să înțeleagă totul într-un tablou? Într-un metru pătrat de pînă, orișicîva cîntec și în ton în această pînă? De aceea, cînd mîna i se rotunjea pe suprafața, începu să scrie:

Stimați tovarășii pictori,

În calitate de director al Grupului de șantier Basarabi, care concurează la construcția Canalului Dunărea-Marea Neagră, vă adreșez invitația de a veni și pe șantierul nostru, în speranța că veți afla cine ceva interesant, care să vă inspire în activitatea dumneavoastră creatoare. Vă informăm că pe la noi am mai fost și niște tovarășii scriitori, iar zilele acestea și-au anunțat sosirea și unii tovarășii compozitori, și lefi s-au arătat satisfăcuți de contactul cu minunții noștri constructori. Credem că și dumneavoastră...

„Priveste dintr-un mare ministerial, pe care-l era sădînd, pe masă, în timp ce gîndul bolborosește fără voie: „Ce unul?... Ce viața?... Ce baracă?... Și cu o mină nervoasă, redactează adresa: Uniunea Artiștilor Plastici din R.S.R. — București.”

(din volumul „Scrșori de la Canal”, predat Editurii Eminescu).

„Acum se află în baraca-birou din șantier, cu coala de hirtie în față, pregătit să scrie. Putea să scrie și acasă, desigur, o cameră soame l-a rezervat soțului, mobilinduo-o cu birou și bibliotecă — dar tot aici se simte parca mai bine, în tovărășia subțirilor peretii de șcheșcheș. Cum să scrie el înăi mai bine, să-l lăsa pe acel pictor să înțeleagă că Natura vie cu baracă este viața lui — și nu numai a lui, a unei intrăgii colectivității, a unei părți din populația țării? Cum să-i explice el natura și baraca: natura vie, bogată, cu pădurii adănci și izvoare repezi din munții Bicazului; natura înțeleasă, zăvorâtă în prăpăstii tăiate de Dunăre la Porțile de Fier; natura aspră, uscată, secetășă, de creță și sare, a Dobrogei — și baraca: aceeași fixă, subțirea, amănunțita, neînțeleasă, corespunzătoare baracii. Și între această țără și baracă, în chiar această natură și această baracă — viața lui; cu muncii și zile, cu copiii și nevastă cu speranțe. Cum să-l lăsa pe acel pictor — pe orice pictor — să înțeleagă toate acestea? Și cum să înțeleagă totul într-un tablou? Într-un metru pătrat de pînă, orișicîva cîntec și în ton în această pînă? De aceea, cînd mîna i se rotunjea pe suprafața, începu să scrie:

Stimați tovarășii pictori,

În calitate de director al Grupului de șantier Basarabi, care concurează la construcția Canalului Dunărea-Marea Neagră, vă adreșez invitația de a veni și pe șantierul nostru, în speranța că veți afla cine ceva interesant, care să vă inspire în activitatea dumneavoastră creatoare. Vă informăm că pe la noi am mai fost și niște tovarășii scriitori, iar zilele acestea și-au anunțat sosirea și unii tovarășii compozitori, și lefi s-au arătat satisfăcuți de contactul cu minunții noștri constructori. Credem că și dumneavoastră...

POEME DE

grigore arbore

Lava

Lavă sint strugurii incandescenti
lavă sint macii aprinși în crînguri,
lavă sint ultimele petale ale brandafirului
inviat ieri lingă craterale dogoitoare
de deasupra orșelor.

Lavă sint versurile nescrise ale poetului,
odele sale și sonetele de molar
ce l-a blocat către amiază
la cîțiva pași de malul răsărit escortat
de escadriile de bazalt dezordonate.

Lavă sint toate decă, nimic nu poate
strugeri și se sustrăgă.
Nici chiar dacă statuia înțeleptului
ce prevădine pieirea s-a imbarcat
hulit spre insula fertă
a tuturor întoarcerilor.

Zbor planat

Desigur singură ai observat
cum străzile converg fără de voia
cabe palatului cu hemafrodizi angelici
înăpăși lascivi este lajode.
Privilegiu ericim este cînduță,
tumul cel oblic pare o imensă
limbă de ceas zvîrlită pe o pajistă
bunsă pre scurt în fiecare vară
spre fenișoara rozătoare alergătoare.

Eu nu te-nedem să mai rămii căci bote
mult pare lugubru clopotul cetății
și e posibil să te întinșesti
cu gloate prostemate chiar în fată
statuii zăitășii vorbitoare.

Întoarce-te l Retă itinerariul
poetilor nebuni care-și vindură-n glumă
iubiri și poezie pentru gangul
sublim al unei rime, pentru
dramul de glorie suficientă
lausturii boghetelor lamburilor din regiment.

Real eie e numai ingerul inert,
bisezul precum milenial doi
inscriși pe lepra zidurilor
cu violență și iubire, cu
orare și tristete.

Orîndu-te va urmări
aripa-moale, parcă pregătută,
să estampeze totul, chiar și rocea
cadaverelor istorice. Tu
rogă-te de-acum să curgă timpul
în albi vechi căci doar așa
vei mai putea să înțelegi de ce
se-nchid cu totul porțile și doar
stafia unui vers escloadează
fereastra camerei de la etajul trei
de unde totul pare limpede și mai ales
acel prea lustruit de ploaie colorim
purănd deaia emprenta locatarului
plecat cîndva în zbor planat
să-năpîmpe un inger dia lajodă
și mai ales sursu-i vinovat.

Vine de aiurea, șchiop și strimb
sopă printre brazi tunele, urcă dobitoace
spre păsni mai sterpe, pe un dîmb
unde norii-și concentrați într-o goaoce.

Este timp, obraznic, fără căpătii,
dar stăpîn pe codri, ape, pajisti legonate
cu stomine doloare de griul cel dintii,
cu corolele de sute de carate.

Din livezi doborăi fructele în pîrg,
rădăcini haotic pește jară
deghiat în vestitorul ploilor și-apei cu sîrg
mai distuge-odată ceea ce omoară.

Este dimineață. Visele-s stupide.
În mină fierăstrăul și ciocanul,
taie codrul tare de stejari și-nfige
un zaplaz în cer zăgăzînd galonul.

Lasă însă peste tot deschideri
ca să poată trece mingiioa a boare,
cătore unde vrei, căci astăzi, vineri
ca și luni, sau marți, sau joi, dogoare
locul unde nu e vînt, ci numai soare.

Peste o oră
Peste o oră va fi gata oada
yor cade inimi din copaci în loc de fructe,
lumina concentrată în fîntini va exploda
în univers hoșș, pe nevăzute.

Poți mingia cu mina esplanada
de magne seculare, codri și cirezi
precum un orb indurerat scoțîndu-și spada
din unica privire cu care-n lume vezi.

Peste o oră totul va fi altfel,
eroul va urca pe socluri mai grăbit,

în piețe, plictisit, va anunța mulțimea un
arhanghel
că lucrurile în văzduh s-au isprăvit.

Dar tu, poți să te bucuri de schimbare,
nu-s martori impurjor, doar roaze ziduri
bătute gîfite de valuri reci, de sare,
pătrunse pe canale redevenite riduri.

Doar tu mai simți ceva etem cum trece
paste tulpini, pe grinduri, printre case,
și îi croiești cu mina loc și îi atîngi și-i rece
precum statuiile de lepră roase.

Cal orb
Un cal bolnav pe cîmpuri deflorate.
Tu poți ericim inginea un escadron
compact, cu șeile înfiate în amiază,
în nări încinse rumegînd ozon.

Dar tot ce vezi e numai o stafie,
un fost trăpaș bătrîn, cu crupa roasă
un melancolic orb împins de-o ciocirile
e-un trîl spre pajisti inverzind sub coasă.

Și gloabele au însă foc în vine,
sînt noaptea în urechi ca pe-o cravașă
și lum atînci către păduri alpine
rupind a ploii lîncedă cămașă.

E calul tău bolnav ericind o cavalcadă
strînsă în chingi de fier, și mai ales
atunci cînd din lumină vrea să roadă
însingurat, la margine de șes.

Autobiografie
Existența mea se scurge monotună,
nu urșc pe nimeni, nici nu sint iubit,
fiindcă am o voce melancolică, atonă,
cîteva femei, cîndva, pe rînd m-au părăsit.

Versuri scriu arși și fără strădînuță
într-un mod prozaic însă elocvent,
sint bonal în ale pînă la reavoință
din dorința de a fi decent.

Sint un insumi funcționar angajat de mine,
uneori demisionez și mă aprob
mă reangajez apoi ca să muncesc, în fine,
în mansonard unde imi sint rob.

Nu aud, nu sint nimic în izolare,
trece peste-un ocean de sufărînt în innot
fără ce pe piele să-mi rămîna sare
cum rămîne chiar și pe-un robot.

Dar cînd vine noaptea spaima ancestrală
mă cuprînde și pe mine și cobor
lent și trist în suflet fără de sfială
precum Cain în lume după-al său omor.

Confesiune
Ceea ce îți spun nu are importanță,
S-a întîmplat cîndva, nu mai știu cînd,
pe un munte unde rătăcind prin ceată
pipăiam cărări imaginare rînd pe rînd.

Era frig, octombrie și un vuit
de cascadă mă pindea la fiecare pas.
Parcă mă chemau în ele văile de sunet,
unde amintirea vocii tale a rămas.

Am înaintat ca orbul toată noaptea
ocolind capcane ca un animal
care simte-n bezna zădărnici moartea
pînditoare undeva sub stratul vegetal.

Dar a explodat o stea triumfătoare
bombardînd cu schije albe dintr-odată
un vislaș ce m-aștepta la trecătoare
cu o lunte de uitare încărcată.

plastică

Un portretist al ierbii?

În măsura în care opera poate fi și un mod de a ogîndi anumite particularități sau înclinații ale artistului, într-o măsură mai puțin explicită formulă de exprimare, pictura lui Ion Dumitriu poate servi drept sugestivă ilustrare a unei asemenea ipoteze. Validarea expresivității continue de cea mai mare parte a lucrărilor expuse de pictor la galeria „Simeza” nu poate ocoti criteriul participativ afective, tumultul senzorial ce irumpe din pasta uleiurilor lui. În plan cromatic, artistul se reține la registrele culorilor „de trecere”, surdizate, învințite la prelungă contemplare. O contemplare întoarsă către profunzimea lumii și nu către aparenta ei strălucitoare, exteroasă. Această predispoziție l-a condus pe pictor la redescoperirea unei alte perspective în peisaj. Și Ion Dumitriu plectează foarte mult peisaj; un peisaj în care orizontul nu se desface ca o culmea a întinderilor celeste, ci, mai degrabă, ca o erupție vegetală ogîndindu-se în ele. Privirea este constrînsă la o plutare în razmăt deasupra cîmpurilor interbătute, pentru ca undeva, în adîncul cadrului, orizonturile să se închidă brusc cu „vedeniile” unor hieratic-do-

mestice șuri, calcane de șuri din scîndura veche, porți, stoguri, ziduri bătrîne, ferestre stîngherne... Altoroi, lipsește pînă și aceste solitare prezențe, pictorul cutînd pur și simplu (ce altceva poate însemna somnul decît o inefabilă confundare?) în magma vie a ierbii trupal adormit al unui copil. Această propensiune extraordinară a biologicului indică, în fond, atribuțiile senzoriale ale picturii lui Ion Dumitriu, viziunea particulară a acestui artist subjugat în toate fibrele sale de spasmul vitalist al cosmosului vegetal.

Tot peisaj se poate numi și revărsarea memoriei afective a artistului asupra acelor spații, în care doar o simbolică purificată de orice decorativism restituie imaginea posibilă a unui colț de luma. O simbolică de o supremă austeritate, dar care dă contul deplin unui teritoriu de sensibilitate și vibrație lăuntrică de o convingătoare esență poetică. Este nevoi-te de asemenea resurse profund spirituale, pentru a te lăsa pătruns de marile personaje ale naturii: pămîntul, lumina, arborii, iarba, descurile, păsările, norii și, deasupra tuturor, eternitatea. Noțiune figurată de pictor, aidoma crezului filosofului poet de la Lăncrăm, în lumea satului. Sa-

lul lui Dumitriu, mereu același, expresie a duratei însăși, ne cheamă ca un ecou al iubirii pentru adevăr și puritate, pentru simplitatea existenței și recititudinea morală a gesturilor și a rostirii. Iată-l pe artist, pe trefzînd, în transparențe de culoare tîșnite din ungherele ceruite ale unor misterioase altare de veghe, turpurile mortificate ale citorva cartofi frenetice incolțîți! În plan strict estetic judecăm, asemenea subiecte s-ar situa undeva în afara picturalului. Dar sugestiile, cu mult mai bogate în nuanțe, ce ni le oferă pictura lui Dumitriu în întregul ei, dau plauzibilitate și unei astfel de deschideri. Simptom intrinsec al unui conștient, cu truda cuvîntelor așa-zise nepoetice de a pătrunde în poezie. Desigur, judecăm ce ne pot stăvilii evoluția gustului artistic, dar care certifică, la nivelul fenomenologiei artei, depozitarea capacității de rezistență a acestui organism la asalturile pseudo-si non-artice, dar și disponibilitatea lui de a-și apropia benefic căutările no-vatoare autentice.

Faptul că recenta expoziție a lui Ion Dumitriu ne-a prilejuit un asemenea moment de reflecție, vine să întărească părerea că neobșnuit nu este întotdeauna modul în care un artist ne introduce în sistemul său de gîndire și sensibilitate, ci reținerea noastră de a ne pregăti și a ne deschide tentativele sale de generosă dăruire. Or, Ion Dumitriu, în această a patra expoziție personală, se găsește totuși într-un asemenea inspirat moment de dăruire.

Corneliu Antim

muzică

m

Drama vocal-simfonică

„Faust”

Se poate ajunge mai ușor la sim-burele de sens al lucrării lui Wilhelm Berger plecînd de la felul alcătuirii ei: secțiuni ample, cuprînzînd text rodit (în traducerea lui Blaga) sub-prapuri unor colorat-insinuante pedale de orgă, text urmat de largi desfășurări orchestrale, alcătuite deci ca succesiune de grandioase fresce poetico-muzicale. Este aici, credem, rela-tivă transparență în maximal a unei idei primordiale a muzicii: cadenta binară, succesiunea timp tare — timp elab, aici antecedent poetic — consec-vent muzical, unde fiecare consecvent muzical se detașează ca univers sonor relativ independent, aidoma unui sistem solar, deși centripet, gravitînd pe de-a-ntrégul în galaxia „Drama simfo-nică „Faust” este dominată asadar de ideea succesiunii de unități similare, evasi independente (sau perceptibile ca atare). Idee avînd comun cu sensul tradițional al termenului „dramatic” din Faust de Gounod, de exemplu, doar succesiunea tablourilor, a deco-riurilor sonore. Lăsînd deoparte ceea ce ține de desfășurarea faptică, lu-crarea încearcă o cuprîndere muzicală, hîlmicînd a universului de filozofie exprimat poetic, călătoria secți-une sonori și ale călătorește ca sui-generis replică muzicală avînd, la

acel nivel de unitate de construcție, arhitectură proprie, punct culminant, etos dramatic. Din opera goetheană, lucrarea „alege” problema posibilității cunoașterii și a expresivității etice a acesteia, a răspunsului individual în fața universului de cunoscut. Cercul se în-chide deci la un nivel superior, cuprînzînd într-insul un întreg poetic-muzical cu totul deosebit: antecedentul poetic (timpul tare) „propune”, descrie subiectiv, umanizînd cunoaș-terul și obiectul cunoașterii, consec-ventul muzical (timpul slab) „răspun-de” obiectiv „rece” — muzica lui W. Berger are la bază știința aritmetice respective legitățile secțiunii de aur. Întregul devine asadar constîntă care se prilejește pe sine confruntîndu-se cu datele realului, devine text (mu-zical cu pretext poetic) autotelic, devi-ence artă. Se poate spune cu îndrep-tăție că din arta lui W. Berger trans-pare realitatea acestui timp, în timp ce paginile scrise de Berlioz, de Liszt sau Boito, prin punerea subiectului în pagina cu portative, subliniază cu li-nii expresiv-tremurante dramatismul situațiilor (dimensiunea dată de Gounod) și a universului de filozofie exprimat poetic, călătoria secți-une sonori și ale călătorește ca sui-generis replică muzicală avînd, la

pansul lui, neomenes de rece, de li-vid, de glacial, nu se putea ridica decît pe un sistem muzical de natură numerică (Adrian Leverkühn folosește serialismul dodecafonic: muzica reze-mîndu-se pe șirul lui Fibonacci este însă prin ea însăși mai arid — rotun-dă, mai aproape de „divina propor-ție”). Nimic însă din ceea ce omul creează nu poate fi neomenes; în caz limită, poate fi o disperată provocare, revoltă, sfidare, retragere în pustiu, tot atîcea răspunsuri ale unei minți, în capodopera goetheană, îmbrăntite sterial între pagini prăfuite dintre care sensul, „ultima ratio” se scurge însă pe nesimțite. Către asemenea gînduri îndreptată lucrarea care, deși dispune de călătoria vocii nu o pune decît să recite, care deși durează mai mult de o oră nu e decît succesiune construită din unități mari, la fel. Mai mult, spre un Faust al zilelor noastre (de suprascolic informațională, ca să fim milițioși) duce această muzică, spre o ființă omenescă, trînd într-o lume străină, care se retrage în sine fără declamații sau retorisme acuză-toare, neștiind drumul spre semeni ducînd fire prin Venusberg fie alături de Margareta. Asadar, operînd o sec-ție în text, compozitorul oplează exprîmă, trecînd însă în muzică fidel ceea ce a rămas, autorul ilustrează (fărăgînd mult ideea) piesa e dec ete-rogenă, hibridă la fel cum hibrid, a-mestecat, inconstant e tot ceea ce ține de omenesc. Astfel privit, cele două cercuri, ale realizării muzicale și con-ținutului de idei, pot veni în perfectă suprapunere.

Viorel Crețu

Lucian Vasiliu

Poezie ironice și teribiliste, amintind pe alocuri lirică stridentă a lui C. Tonegaru...

Universul în care viețuiește autorul nu este nici el unul fericit, armonios și integrator...

În poemele lui Lucian Vasiliu există un larg spațiu de manifestare a gândului...

O așteptare extatică a unei EA determină o compoziție îndrăznească și de gust cam indolent...

Prin urmare, vrea să spună poetul, poemele sale trebuie citite subtextual, interpretate nu în literă...

Cu această „betărie incendiară”, ai cărei ochi crepusculari îți cîntă poetul (și nu numai ochii, dar și încheietura, brațele, „superbii deșeri arătați”)...

Dan Cristea

G. CALINESCU VIATA LUI MIHAI EMINESCU

Tradiționala seară de evocări literare „Rotonda 19” a Muzeului Literaturii Române...

O istorie în imagini a literaturii române contemporane

Văzut de Ion Cucu

Președintele Uniunii Scriitorilor D.R. Popescu, redactorul șef al revistei, Lucian Vasiliu, Nicolae Dan Franghiță, redactorul șef-adjunct, Mihai Ungheanu...

Premianții revistei „Luceafărul” (de la stânga la dreapta): Ion Zubescu, Stefan Negraru, Marcela Mariana Milea...

Urmare din pag. 1

Prin urmare, vrea să spună poetul, poemele sale trebuie citite subtextual, interpretate nu în literă...

Tricolorul

Tricolorul a intrat în lumea noastră, dar am participat și la o reparare de spirit...

Angajare și originalitate

Urmare din pag. 1

mai, într-adevăr, în această perioadă favorabilă creației de nivel înalt, cum s-au definit numeroase personalități...

Pace și creație

Urmare din pag. 1

În expunerea la Plenara largită a Comitetului Central al Partidului din 2 iunie, Ionuț Nicolae Ceaușescu...

În expunerea la Plenara largită a Comitetului Central al Partidului din 2 iunie, Ionuț Nicolae Ceaușescu...

O nouă exegeză

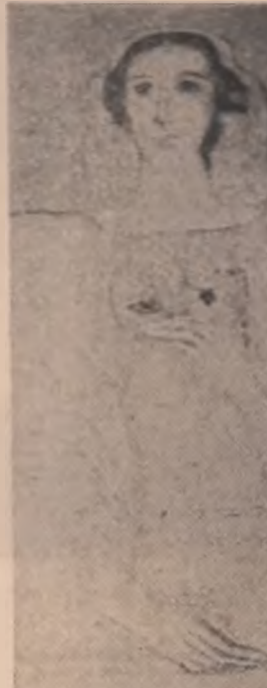
Urmare din pag. 1

Întreaga activitate literară a poetului, la care se adaugă euclidarea cvasitotală și a problemelor legate de cunoașterea biografiei sale...

Firește, nu intră în discuție seria „monografiilor” de aspect didactic (se cunosc bine câteva asemenea aproape lizibile „contribuții” rezultate din prelucrarea unor indicii cursive universitare)...

Una din reacții deosebit de agreabile, constă în reluarea cunoscutului dictonom postulat de marele critic înșirând vizând raporturile dintre creația eminesciană actuală și cea postumă...

Se poate presupune că o parte a compului celui înmormintat a fost incinerată, tot așa cum nu este exclus să fie vorba de un inhumat și un incinerat...

Maria Costa: „România”

Premiile revistei „Luceafărul”

Urmare din pag. 1

cesar să perfecționăm conținutul activității desfășurate în cadrul Festivalului, să lărgim și mai mult caracterul său de masă, să permanentizăm formele de creație și manifestare artistică...

perspectiva critico-estetică, inclusiv din unghiul metodologic, inaugurată de Calinescu și particular și de exegeza eminesciană, așa-zicind, clasică, în general. Refractor în fata oricărei forme de dialog constructiv cu această valoroasă, adesea strălucită, moștenire exegetică...

Una dintre cele mai importante civilizații

Urmare din pag. 3

Arheologul bătârean a descoperit o groapă rotundă cu diametrul de 1,0-1,70 m și 2,42 m adâncime. Ea s-a dovedit a fi un bogat mormânt al unui personaj important, primul de acest fel cunoscut până acum a compariților și de răspândire a culturii Sighisoara-Wietenberg...

„Pașoptiști” - sculptură de Juslin Năstase

apropiere s-a mai găsit o altă groapă care n-a fost dezvelită în întregime, din care s-au scos scheletele a trei cai, și, probabil, așa uma. Este prima dată când se morminte ale purgătorilor culturii Sighisoara-Wietenberg se descoperă ca în tot aropiere s-a dezvelit o construcție ce pare a fi avut rol funerar...

Atelier literar posta redacției

COSTICA DELAMII: Lucruri frumoase, înțeleg proces de maturizare de concentrare și esențializare, foarte promițătoare. Sunt de citat aproape toate titlurile (dar „Intregire” nu rezolvă destul de limpede finalul).

V. DOBOS: Sint unele premise favorabile, mai ales cind abuzul metaforic e cit de cit reținut și cind aceste artificii floricele nu sînt din categoria celor uzate, banalizate, superficializate de o îndelungată și largă folosire publică. Ceva mai bine, în „Tratat împotriva morții”, „Rezistă și bucuria”.

M. VICOL: În general, lucruri mai slabe, de serie, manufacturate mărunt. Ceva, în „Solitudine”.

EM. BĂLTĂNĂU: Sint câteva pagini mai cu miez („Noi”, „Pentru naunțe”, „Cite ceva”, dar expresia, formula tehnică, nu înregistrează, din păcate, o cit de mică tendință de a ieși din inerția nesfîrșitei litanii, invariabile, standardizate, adesea monotone.

L.-I. SANDU: Deocamdată, nu sint lucruri noi, semne de progres. (Ceva, în „N-ai regreta niciodată”). Să sperăm că se vor ivi în picurile următoare.

D.E.R.: „Frittillaria meleagris”, „Meridian înflăcăbil”, „Eventual”, „Pocm ocului” (E preferabil să te trimită totuși odată; nu vă putem confirma primirea la fiecare manuscris).

C. GRIG: Încă inegale, alunecînd uneori spre vetuste suprarealism (ori, superficial-mimetic, spre diversi „daimoni”, etc.), ultimele picuri aduc, însă, fără doar și poate, un plus de substanță și echilibru, un pas

semnificativ spre adevărata poezie („Despre poezie”, „Trăitor”, „Permanența operei”, „Blegie la marile plecări”, „Cros”, „Marketing”, „Poezia”, „Erată”, parțial și „Geneza”, „Ipostazele interogației”, „Habitudinea”).

B. MARIAN: Cele mai bune sint din seria „Cinturului”, unde se manifestă, parca o tendință de „inoare, de ieșire dintr-o veche inerție (II, III, IV, V, VI, VII, VIII, X, XIII, XIV). Din celelalte, poate doar „Griu”, „Tablou de epocă”.

C. BASARAB: Paginile sint încă tulburi, greoaie, aglomerate, doloarea de metafore intim-piloare, uneori artificiale, sîrdate (necontrolate de un gust artistic sigur), insirate haotic și pestriț, după greșita „teorie” că „totul e posibil în virtul penitentei”, lipsite de suportul unui gând, al unei viziuni-cadru, unei („cînd nimic nu al a spume”). Biografia relatată în scrisoare explică, desigur, aceste neajunsuri, dar fără o gândire articulată, o concepție, fără o rigoare artistică, un gust format, fără o cultură de largă și profundă asimilare („ceva ce rămîne după ce ai uitat tot”), etc., cum veți merge mai departe?

CR. STOIA: Aceleași semne favorabile, dar lucrurile n-au cîștigat prea mult în dezvoltare și diversitatea mijloacelor, în registrul tehnic (poate și din pricina faptului că cercul tematic e prea drastic închis asupra unei lumi de stări și senzații intime, la notația jurnalistică, etc.). Cele mai bune: „Secol XX”, „Deocamdată”, „Maturizare”, „Eșec”, „Ninsoare”, „Avertisment”, „Domiliu”, „Singura dorință”, „Orele”.

L.C.M.: Totul a devenit o mică strîngărie de vorbe, cu materie primă puțină, sîrăcă (o pungă de cuvinte, protocoale interminabile, în fel și chip, melancolie, singurătate, iluzie, amintire, etc., unele scrise încă, după altă vreme, cu destulă nesigură: vejinie, boncănitul cerbilor, ultimele lucruri, etc. — dacă, probabil, nu ziceți niciodată lucrurile ultime, ci ultime, ce vă împiedică să spuneți și ultimele lucruri?). Totul miroase a stagnare, a refuz de carte și învățare, a nereceptivitate intelectuală, etc. Ce faceți? (Ceva mai bine, în „Și sufletul”, „Erată”).

F. Dumitru (ceva, în „Baladă”), I.A.C. — Florești, P. Soporan, Maricel Hazup, Ion Bocoș (Ceva, în „Astăzi”, „Prognostic”), Gh. Dragotă-Dudaș, Dan Vuiculescu, Petre Dumitru, Remus-Valeriu Giurgiu, Liviu Zănea (Ceva, în „Incredere”, „Si creșcu”), Alena Giugi, Alexandru Maria Dimitrie, Oprea Pavel, Dumitru L. Nicoră, Marin Demetrescu, Mica Iosilescu, Bucur Mironovici, Iacovța Hirjoabă, Lili Z. Trandafir, Juța Măreș, Teodor Faneche, Ștefan Gogaș, Hrislea Gergonea, Bazil Vizitiu, George H. Panaitescu, Dinca P. Ionă, Filip Cîrstea, Venus Giurgiuveanu, Ștefan A. Dilimache: Încercări de nivel modest.

Petre Pirvulescu, Dan Bălaucă, Iolanda Muzur, Leon D. Pops, Aristide Nenciu, Lucian Păndulescu, Barbu Dancu, Victor Uță, Sidonia Corcevanu, Arislare Benoc: Nimic nou!

Geo Dumitrescu
N.R. Manuscrisele nu se inapoiază.

Înșelăciune

De cîteva ori, moarte s-a apropiat de mine mirsindu-mă ca un lup
M-am lungit pe singurătate — pat chinuitor
și mi-am silit sufletul să ridă
și buzelor le-am dat zîmbet de clovn
cu toate că mi-era foarte frig
m-am dezbrăcat
prefăcîndu-mă vie.

CRISTALIA STOIA

Eden și maledicțiune

Luthierii îmi acopereau ferestrele
cu lut cetățeanul apremțu
întră într-o mănăștur pentru mîna
stîngă spunea oy ay aici e
bine ca într-un bistro ar fi
fost nevoie frește de puțin
iarbă să-mi fac un cub pe
masa mea albastră să pot dormi
dar mînaștura devenea din zi
în zi mai vacă minca
pînă și hirtile mele
ciuruite de poeme aveam un
suris ca o etichetă un
suris fixat bine cu țurțuri
de gheață așteptam

DAN EMILIAN ROȘCA

Teama

Diminețo
nu îndrăznesc să deschid ochii
pînă ce nu simt pămîntul
smulgîndu-și vîlul întinerului
de foțo
mi-e teamă de radiații
de virusuri
încît iau scrisoarea din mina poștașului
cu penseta. Nu accept
să mi se vorbească
dacă n-ou fost sterilizate cuvintele.
sint gata să jur
că timpul
crește precum aluatul
datorită unor bacterii.

DUMITRU IULICA ISTRATE

Reproș campestru

Mi-ai promis o trenă de maci
pe care să mi-o poart vîntul,
o ceremonie la care vom invita tot pămîntul
să vadă cit de frumos mă îmbraci.
In locul purperei de cîmp,
zac într-o oada cu polide hortensii,
vinele gutului sint două dureroase suspensii
pe care cad petale roz-leșinat și timp.

VIRGINIA SOARE

Verde crud

Sarpele Casei
ore ochi verzi
ca moca mea bună, bătrînă,
La vremea prunilor necoapte
urcă să fure farduri
de Lună.
La fiecare inel poartă cîte o stea:
întrutul e mai frumos
decît o brătora de mireasă.
Sarpele Casei duce Universul în ochi:
cînd mă privești îmi spune poeme
pe care eu, cu mină tremurînd subtilă,
le scrijlesc într-o utărită trăcînd
de la dreapta spre stînga,
prin fărîdevele.

MIHAELA COSMETO

Casa, în noapte

S-a strîns casa de pe drumuri
Ochiul îmi pleacă prin geam
sub pleoapa nopții doarme —
vrabie sub rom

Camera-corală ni s-a redeschis
Ca și la plecarea
de cuvinte aerul e rîns —
o orbită-n care ne trîim un vis...

S-a strîns casa... Drum cu drum
s-a odănat în sine
Cu rîu și cu bine.
Saltă pe coș balenine de fum...

AUREL ALBU

Azi, camenii...

Ceea ce „zguduie constințele”
a devenit literatură
suplimentară
Muscăm dintr-un corn
și filosofăm
Oare cum o fi fost
visul
pe timpul lui Grigore Ureche?
Critica de azi
e exemplară
Și vinul
e obținut din medalii
Astupați-vă urechile
ca să
trîniți ușile capitonate
fără girjă.
Umerii voștri
mai plîng
după aripile
pierdute
pe un stadion
într-o încăierare

A. VALOMI

Cit e de trist

Cit e de trist
să stai singur
într-o casă mare
să calci rufe
celui care nu mai vine
să faci mîncarea
pentru el
cit de chinuătoare
e această așteptare
și gîndul că el
s-ar putea reintoarce
cit e de trist
să stai singur
în fața ferestrei
cînd afară bate vîntul
măturînd frunzele toamnei
ai putea fi o frunză uscată
purtată pînă la el
pînă la picioarele lui
care calcă acum alte jînuturi
cine știe unde
cu mina la ochi
să nu orbească
de amintiri

VICTORIA MILESCU

SE ISCĂLEA Z. S.

Urmare din pag. I

Știam cam ce însemnă să pui pe picior
măcașul, să-l zăgăvesc, să-l mîmbăsc, să-
i dai viața și, mai ales, să fii și pe placul altor
capricioșilor colegi.

Erutam ca măgarul lui Buridan între fîn și
găleata.

Directorul te face, mă, ce te uiți la mine ca un
olog vrîrîit pe malul Lacului Capernaum? Nu
vrei să fii director? Stai aici să te muștrou-
julască unul și altul? Te ții bălos și în loc să te
bucuri că de-abia ai venit de la Arad cu un
geamantan și o pălămie și eu vreau să te fac
am tu meditez, mă? Avem și mașina, mă,
președintele scotem și un Amanah, ne plîmbăm
prin țară și facem scurțuri literare de culturali-
zare a maselor, hai mă, nu fi caraghios! Sau
vrei să ieși la pensie din postul de șef al casei-
lor de creație? (Azi, mărturisesc că era mult
mai comod).

— Ai vorbit cu Stancu? Tăbotoz eu.
— Ce să vorbesc? Vorbesc chiar azi. Și cu
Stancu și cu Lăncu. Așa se strînge-ți traficele,
că în primire și înainte marș!

Nu mă gîsesc pe președinție. A vorbit în
schimb cu Traian Iancu, și directorul întinzi
scritoriilor a venit la mine în birou, a urcat el
cînd etaj și s-a așezat pe un scaun și-a în-
ceput:

— Mă, de ce vrei tu să pleci de la noi? Am
cînd ne-am odată vîntul cu alții. Să știți că la-
șăbani nu e de acord!

Tac și-l priveșc și mă gîndesc: ce naiba l-o
fi apucat pe Iancu și nu atît pe Lăncu și pe
Z. S. ce l-o fi apucat? Ce dragoste subită și tir-
zie de nu se puteau dispensa de aportul meu
de post de vespnic... demisionar.

— Mă, zice Lăncu, te fac adjunctul meu la
Fondul literar l-vei? —
Tac și-l priveșc și cuget, (vorba ardeleană-
nu), cuget sau numai priveșc...

— Îți trimt mașina dimineața să te ia și-ți
mărește cofa cu o mie de lei! (He, ne, o mie de
lei în saptezeci și doi...)

— Mă, amîncăz Iancu! Am mers la restaurant
Doinz și am băut niște bere și ne-am senti-
mentalizat și ne-am amintit de anii petrecuți
împreună și am cîntat cîteva doine din Banat
și-am plîns cu lacrimile stîrșind în halbe. La des-
partire ne-am sărutat și l-am jurat că n-o să-i
părăsesc niciodată!

A doua zi a apărut din nou Fănuș (e în existență
băiatul cînd vrea să obțină ceva!) și a început
să mă muștrouiască tipînd la mine:

— Ai înnebunit! l-ai spus lui Iancu că nu
vrei să vii la noi!

— Te-a auzit cu promisiuni și tu, cap de arde-
lean, crezi toate balivernele? Vrei să stai aici
să te injure toți ca nu le reparitezzi camere
după placul inimii? (M-am injurat și după ce
am plecat la asociație mai virtos ca înainte. De,
capriciile scriitorilor români în viață!)

A părăsit biroul infuriat și după o jumătate
de oră am fost chemat la președinție.

După bunul obicei, (îmi intrase în sine obiș-
nuința) îmi scriu iute demisia și mă duc cu ea
fluturînd pe coridoare.

Secretara ține la mine ca un oaspete străin
într-o cameră socialistă și mă invită, și eu intru și-l
găseșc pe Z. S. stînd cu spatele la ușă, privind
undeva în grădina răzvrătită în verdele de mai
al copacilor.

Dau bună ziua, se întoarce și mă priveșc cu
oarecare urmărire, pentru prima dată semni și ne-
încreșnat și mă invită să iau loc. Vine schio-
păntăș usor, se așează pe scaunul lui și iar mă
priveșc blind cu ochii lui misterioși și albaștri
și zice:

— Ce mai faci, ce mai faci domnule Micu?
— Am venit să-mi dau demisia domnule preș-
edinție!

— De ce, de ce, să-ți dai demisia? Ți-am ce-
rut eu? Nu-ți place la noi? E bine la noi.
Știam la sosea, e aer curat...

— Vreau să mă transfer la asociația de Bucu-
rești.

— Da, da, vrei să te transferi... Te-a îmbrodi-
țit Balzac (adică Fănuș), îi-a promis marea și
sarea, nu?

— Domnule președinție, și așa vroiați să scă-
pați de mine, zic eu.

Cine vroia să scape de dumneata, cine? Am
glumit și eu de cîteva ori.
Dumneata care scrii și umor vîd că n-ai umor
deloc. Deloc n-ai umor. Crezi că dacă vroiam
să scap nu scăpam?

Tace și mă priveșc blind dar sfredelitor. Îmi
vedea înțeles:

— Ce ai acolo? O cerere de împrumut?

— Nu, demisia mea, domnule președinție răs-
pund eu demn și mindru ca un brad.

— Da, da, demisia dumitale. Dă-o încoace! I-
am întîlnit-o, a luat-o și fără s-o citească a
rîp-o în bucați mici.

Apoi mi-a spus calm cu vocea sa tîrîgănată:
„Eu te-am angajat și nu pot să te dau afară
nici să-ți semnez transferul. Dacă vrei neapă-
rat, du-te la Iancu să-ți semneze el dezlegarea.”
Și dus am fost...

(continuare în numărul viitor)

P.S. La rugămînta unui grup de cititoare
transcriu prima rețetă estivală extrasă din car-
tea „Bucătăria fără foc, regulim crud” semnată
de Lazăr Popoviciu și apărută la tipografia Die-
cezană din Arad înainte de război. Căstraveți
cu pătlăgele. Tăiem subțire pătlăgelele și căs-
traveții curățate și storși, presărăm deasupra cozi
de ceapă tocată mărunț, puțin sare de lămite sau
oțet și e mai lesne și, eventual și ceva sos. E
curativă și ajută la dormit.

Franz Storch

Franz Storch a fost unul din sa-
menii rari ai literaturii noastre
naștră, pe care-i cauți pentru a te
purifica. Alături de el și împreună
cu el, minunile și orele deveneau de sinceritate,
de curățenie, de demnitate. Verbele
lui nu răsău niciodată, pentru că nici gînd
care le înșelău nu puteau să răsău-
că, dar nici nu se strecurau în ele tonuri
serice sau de circumstanță. A fost un om,
unul din cei mai minnați din lumea noas-
tră, auzit de înșelău de asemenea oameni, un
dăruitor de zîmbete și căldură, de profun-
zimi și adevăruri. A fost mereu al semenilor,
se împărtășea în ei, generos și modest, în-
vățîndu-se, fără să vrea, prin însăși existen-
ța sa, cea de toate zilele, un mod frumos de
a trăi. Deși o parte din viața lui, care ar fi
trebuia să fie cea mai frumoasă a fost, poate,
cea mai crîncenă, nu s-a sprînzit și nici nu
s-a apăsător de ea, n-a transformat-o în so-
ză, nici în medalie. O amintire, doar, proba-
bil greoză, închisă și nedeclamată, și
deși rana care o dubla a ceruit necruțat-
r, pînă în ultima clipă, omul nu și-a pără-
șit profesia sa principală: omenia, acceptînd-
să-și dăruie cu înțelegerii și sentimente-
le cele mari și noble ale lumii.

Fotografie de Renate Storch

L-am întîlnit în viața sa prin carte. L-am
făcut prefata primelor sale volume în
limba română și l-am iubit înainte de a-l
cunoaște. Serierile lui, în acea perioadă cu
multe cărți bune, dar cu și mai multe cărți
strigate, aride, contrafăcute, răsăcite, ne-
bune, se împlințau puternic în solum literatu-
rii celei adevărate, în literatura prin care
autorul, respectîndu-și semenul său, citito-
rului, se respectă pe sine, ca profesie, credin-
ță, eufemism, și ideal. În toate scrierile
sale a descoperit omul, l-a descoperit marile
și micile adevăruri, fanteziile, primejdiiile,
cuidătențele, prăburșirile, speranțele, oneri
durerile și neînțelegerile. Franz Storch a fost
nu numai unul din marii scriitori de limbă
germană de pe aceste meleaguri, ci unul din
scriitorii de seamă ai limbii sale și ai acestor
pămînturi.

Ca vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor,
ca membru în conducerea treburilor breslei

noastre, Franz Storch a fost una din prezen-
țele cele mai vii, cele mai săritore și mai
devotate obștei, coleg desăvîrșit, fermecător,
cu inimă onestă și mare, cu un neaște-
r și nelipsit simț al dreptății și demnității.

Sint puține cazuri în istoria literaturii cînd
marile scriitori se confundă cu marile omi,
cînd adevăratul scriitor este chiar adevăratul
om, cînd sentimentele și credințele ex-
clamate sint chiar cele întimplate și trăite.
În cazul lui Franz Storch, scriitorul, în de-
finitiv sa cea mai nobilă și mai dorită s-a
întîlnit cu omul, în definiția sa cea mai
frumoasă și mai necesară. Locul lui, în viața
și literatură, a fost chiar al lui, din ceea
nu se pot inventa, recuapa sau împrumuta.
Ne înclinăm și ne închinăm memoriei sale și
nu putem în acest moment al despărțirii
rele să nu refuzăm blestemul care ne-a
răpîit, alii de repede, alii de nedrept și de
definitiv pe cel care a fost dragul și neuita-
l nostru prieten și coleg, Franz Storch.

Constantin Chiriță

Gînduri despre un prieten

De neconștient vestea de duminică seara:
Franz Storch a murit. Franz Storch, cel
care n-a crezut niciodată în moarte, cel care
și-a folosit întreaga viață ca armă în lupta
împotriva bolii și a morții.

„Storch” însemnă în limba germană barză.
Cînd Franz Storch era prezentat cuiva,
spunea:
— Eu sint Storch, cel care aduce copii.
De duminică, barza nu mai aduce copii.

Mi-e greu să mă gîndesc că nu-l mai pot
sună pe Storch?

— Alot, ai timp? Am o problemă.

— Cîți trebuie?

— Zece minute.

— Vîno.

Dacă o vreme nu te întîlnesti cu moartea, o
uți: duminică, mi-am amintit din nou, o
ea. Ne-a luat un om, tuturor, care — din
perspectiva oamenilor simpli — și-a înmoă-
țit puterile cele mai bune în chip echilibrat:
Franz Storch nu trăia doar pentru literatură.

Nu pot să spun ce simt cînd îmi aduc
aminte că și la ultima noastră întîlnire, care
a durat mai multe ore, Franz Storch m-a
întrebat:

— Și tu cum o duci?

Viața este o armă bună împotriva morții:
poți să vorbești, să jozi sah, să spui necuri,
să împrumuți bani, să injuri, să spui cuiva

PREZENȚE ROMĂNEȘTI

● Succesul muzicii românești în diverse turnee
internationale, precum și prezența susținută a in-
terpretării și compozitorilor români pe marile scene
ale lumii au drept efect comentarii dintre cele mai
favorabile, vegite, mai ales, de la specialiștii de
prestigiu. Iată, de pildă, aprecierile lui Irving
Lovens, (un notoriu muzicolog american, decanul
Conservatorului „Peabody”) publicate în revista
„Musical America” (aprilie 1982). Criticului i-a plă-
cut enorm opera românească și a remarcat pe
„Hamlet” de Pascal Bentoiu (unică prin roman-
țimul sentimentelor și umor de plăcute voci
umane), operă de o „excepțională luminozitate și
frumusețe”, apoi „Oedip”, de George Enescu,
„Horia” de Nicolae Bretan, „originalitate și e-
leganță lirică”, depășind „natura exotă a limbajului
româneșc”. „O noapte furtunoasă” de Paul
Constantinescu — „o capodoperă a genului comic”.
Opera românească, observă criticul, nu are doar
compozitori admirabili ci și interpreți de valoare
(Silvia Voinca, Florin Diaconescu, David Ohanes-
ian, Adina Jurașcu) dirijori valoroși (Ion Baclu
de C. Trăileșcu) și un regizor, George Teodorescu,
de aceeași talie cu Jean-Pierre Ponnelle, Grotz
Friedrich și Walter Felsenstein. Adăugînd apre-
cierile foarte favorabile asupra corului „Madrigal”
(dirijat de Marin Constantin), „unul din cele mai
bune ansambluri corale din lume”, și asupra unor
compozitori de renume internațional (Doru Po-
poviciu, cu stilul lui „bizantin”, Anatol Vieru, Ti-
beriu Olah, Zeno Vancea, Ion Dumitrescu, D. Du-
ghici, Th. Crîșcioru, Smaranda Oteanu, Nicolae
Coman), criticul american conchide cu siguranță:
„România este o națiune foarte muzicală și merită
să o urmărim cu atenție”.

A. S.

În spiritul colaborării

În prima decadă a lunii iunie, la invita-
ția Uniunii Scriitorilor din R.S. România,
ne-a vizitat țara, împreună cu soția, ro-
manistul Bojin Pavlovski, directorul
Editurii Misa, cu sora la Skopje și Struga (R.S.
Macedonia — Iugoslavia). Pe data de 1 iunie, la
Biblioteca „Mihail Eminescu” din Capitală, a avut loc
lanțarea romanului său Western Australia, apărut
la Editura „Cartea Românească” (traducere din
macedoneană de Carolina Ilea și Dumitru M. Ion,
postfată de Titus Vlăduț). Despre opera autorului,
au vorbit: Nichita Stănescu, Cornel Popescu, Marin
Minea, Dinu Flămând, Titus Vlăduț. Intr-o at-
mosestă sărbătorească, autorul a acordat autoritate.
Pe data de 2 iunie au avut loc vizite la Muzeul
Goletsi, unde a fost întîmpinat de directorul Vasile
Novac, precum și la monumentele istorice din
Curtea de Argeș. În după amiaza aceluiași zile a
avut loc lansarea romanului său la Curtea de Ar-
geș. Au vorbit: Nicolae Molescu, președintele comi-
tului argeșean de cultură și educație socialistă,
Cornel Popescu, redactor șef al Editurii „Cartea
Românească”, Titus Vlăduț și Dumitru M. Ion. Au
mai participat scriitorii: Nicolae Frănculescu, Car-
olina Ilea, Sergiu Nicolaescu, redactor șef ad-
junct al revistei „Arges”, Ludmila Ghișescu, Eliza-
beta Novac, Ion Popa Argeșeanu, Ion Lică Vu-
lpești, precum și prof. Mihai Țiță, directorul Casei
de cultură „George Topaneanu” din Curtea de Ar-
geș. Bojin Pavlovski a acordat autoritate. La 3
iunie, Bojin Pavlovski a vizitat barajul Vidraru de
pe râul Argeș, iar la amiaza a participat la o masă
organizată de revista „Arges”. Discuțiile au
fost conduse de Sergiu Nicolaescu. În continuare, a
avut loc o întîlnire cu scriitorii din municipiul Pi-

tești: Sergiu Nicolaescu, Ludmila Ghișescu, Otilia
Niculescu, Elisabeta Novac, Ion Popa Argeșeanu,
Ion Lică Vulpești etc., precum și cu scriitorii
Miroșca Săntimbrănu, directorul Editurii „Albu-
tros” din Capitală.

Pe data de 4 iunie, Bojin Pavlovski a fost primit
de conducătorul Uniunii Scriitorilor, cu acest prîncip
avînd loc o discuție consacrată problemei traduce-
rilor pe bază de reciprocitate. Au participat: Dumitru
Radu Popescu, președintele Uniunii Scriitorilor
din R.S. România, acad. Eugen Jebeleanu, George
Bălaucă, Laurențiu Fulga, Constantin Țelu, vice-
președintii al Uniunii Scriitorilor, Ion Hobana, se-
cretar. Traian Iancu, director, președinte și preș. Ni-
chita Stănescu, Marin Sorocut, Carolina Ilea, Du-
mitru M. Ion. Cu această ocazie, Bojin Pavlovski
a prezentat, proaspăt apărute de sub țesăturile
Editurii „Albu”, volumele „Jurnalul de Sutea Je-
heleanu (postfată de Mircea Iorgulescu), „Dreptul
la timp” de Nichita Stănescu (postfată de Dan
Alexandru Condiescu), și „Pe sub ușă” de Marin
Sorocut (postfată de Mateia Matevski). Selecția
au fost alcătuite de Dumitru M. Ion și Tașka Sa-
rov, traducere în macedoneană fiind realizate de
poetul și traducătorul Tașka Sarov, sub semnătura
crușă au mai apărut, la aceeași editură, selecții
din versurile lui Stefan Aug. Doinas și Gellu Naum.

În zilele următoare au avut loc două întîlniri de
lucru la Editura „Cartea Românească”, la care au
participat George Bălaucă, director, Cornel Po-
pescu, redactor șef, Nicolae Frănculescu, director
adjunct.

Transilvania, pămînt românesc în viziunea unui istoric maghiar din secolul XVIII

Urmare din pag. a 3-a

nează opinia că numele i-ar veni de la 268 al
împăratului Claudiu (al II-lea Geticul, anul
270) de unde Claudiopol, ceea ce, firește, nu
este adevărat, dar demonstrează conștiința au-
torilor maghiari și sasi de acum două secole
despre trecutul daco-roman al Transilvaniei;
fusesse tamen loco in eo (în Cluj-Napoca, n.m.)
Romanorum (imo Dacorum) jam temporibus
municipium, in quo milites consistebant, sex-
tantiae, Traiani coloniam dictam fuisse (p.
20—21). Kaprinali cunoaște și titlul lui J. Trös-
ter (Das Alt- und Neu- Teutsche Dacia,
Nürnberg 1698), sună ca numele Cluj veni de
de germanul Clausen, dar nu e de acord cu
ea: „Eu însă, consider această opinie nevero-
similă. Căci Clus, vechiul nume ale localității
pare să provină de la daci, pe atunci stăpîniți
Transilvaniei, de vreme ce românii, urmașii
românilor, au păstrat acel nume în Cluj și în
alții, ci primit de la daci. Iar eu, împreună cu
Timon, scotesc că dacti cei învinși de romani
nu erau neam germanic, ci sarmatic, după cum
voi arăta îndată. Cit despre goți, care erau
germani, el au venit în Dacia după romani,
cum vom dovedi în altă parte”. Cluj ar veni
devenind asupra Clujului. Kaprinal afirmă
răspicat: „Nu ne îndoiem că românii (care în
mod cert sint locuitorii ai părților Daciei mai
vechi decît ungurii și sasi) nu au luat acest
nume de la romani, primii întemeietorii ai așe-
zării pe timpul împăratului Traian...” (p. 26).

Importanță în acest pasaj, ca și în cel pre-
cedent, nu este preocuparea lui Kaprinal de a
explica toponimul Cluj, ci convingerea lui că
rom

Din LIPICA GERMANĂ

IN ROMANEȘTE DE GAVRIL MATEI ALBASTRU

ERICH FRIED

Măsurile

Cind cei lenesi vor fi loviți cu pietre lumea va deveni mai harnică... Cind cei urâți vor fi loviți cu pietre lumea va deveni mai frumoasă...

În ceață

Ciudad, să hoinărești în ceață! Singură-i orice față și piatră. Nici un copac nu-l vede pe celălalt, Fiecare e singur.

HERMANN HESSE

Scirțitul unei crengi rupte

A TREIA VARIANTĂ (Ultima poezie)

Zdrăneluți și ruptă, Desigur, în sperindrea cea mai ambicioasă de care s-o poate imagina un poet actual...

REPERE

Faust

O nouă traducere a operei goethene prezintă, desigur, în sperindrea cea mai ambicioasă de care s-o poate imagina un poet actual...

REVISTA STRĂINĂ

ORESTIA lui Eschil a constituit de mai mulți ani o adevărată obsesie a regizorului Peter Hall. Pentru prima oară, Teatrul National din Anglia va monta întreaga trilogie...

CRISTIAN MORGENTERN

Spălarea picioarelor

Îți mulțumesc, tu piatră proastă, Și mă aplec să te sărut: Îți datoriez viața-mi anostă.

Vă mulțumesc, cimpuri cu flori, Și mă aplec să vă sărut: Pe voi pasc vite dulci savori.

Piatră și plante, animale, Mă ptece spre voi să vă sărut: Voi îmi aduceți osanate.

Noi îți mulțumim ție, om, Etlavioase sărurate: Căci doar prin tine noi fi-vom.

Unui — cu toată umilinta — Multiplului dumnezeiesc. În mulțumire stă flinta.

Vice versa

Un iepure veni-n livezi, Să-l vezi, să nu-ți vină să crezi, Un om e-un șoim de vînoațor

În urmăre de nerăbdare Din muncile de vis-ă-vis De unde îl putea ochi.

Pe el însă, biet om de rând, Îl privea cerul, mult și blind.

REINER MARIA RILKE

Zi de toamnă

Doamne e timpul. Vara a fost prea mare. Lasă coboare umbra peste casele de nisip Și viiturile pe cimpii să zboare.

Poruncă ultimelor fructe dă, ca să se coacă: Mai dă-le numai două zile calde, cu cer senin, Fă-le perfecte, Doamne, și mai pune-oleacă Din dulceața toamnei în prea greu vin.

Cine acum nici o casă nu are, nu-și va mai construi. Cine acum e singur, tot singur va rămîne, Se va trezi, va scrie lungi scrisori, va citi Plimbîndu-se prin parcuri ca un cîine Cu frunzele deodată se va neliniști.

Aurel-Drăgoș Munteanu

parte rezultatul este nemulțumitor. Îndosebi în pasajele lirice, cum ar fi cele legate de episodul Margaretei, echivalența tinde prea mult să plătască tribut epocii „sfios-plăpînde” de la începuturile poeziei românești moderne.

SPORT

Recitînd simburii de piatră rară și boabe de apă chioară

dinamo București a cîștigat campionatul de fotbal și bucurăntei, care tremurau de puterea Craiovei, întind brațele, veselii, să le ciugulească cîrele din palmă toate secundele infometate de miere rosie.

DIN CULISELE CELUI DE AL III-LEA REICH (X)

Epilog în „Neo”

U nii cititori ai rubricii noastre probabil că se întreabă de ce această tardivă evocare a unor fapte pe care nu le putem cunoaște decît din scrierile altora? Numai de dragul senzaționalului? Am în față un vraf de cărți în care nu mai sînt evocate tragedia și suferințele unui popor însetat de fascism, și nici cumplita lecție a istoriei consumată între 1935 și 1945.

U nii cititori ai rubricii noastre probabil că se întreabă de ce această tardivă evocare a unor fapte pe care nu le putem cunoaște decît din scrierile altora? Numai de dragul senzaționalului? Am în față un vraf de cărți în care nu mai sînt evocate tragedia și suferințele unui popor însetat de fascism, și nici cumplita lecție a istoriei consumată între 1935 și 1945.

HERMANN HESSE

Scirțitul unei crengi rupte

A TREIA VARIANTĂ (Ultima poezie)

Zdrăneluți și ruptă, Desigur, în sperindrea cea mai ambicioasă de care s-o poate imagina un poet actual...

REPERE

Faust

O nouă traducere a operei goethene prezintă, desigur, în sperindrea cea mai ambicioasă de care s-o poate imagina un poet actual...

REVISTA STRĂINĂ

ORESTIA lui Eschil a constituit de mai mulți ani o adevărată obsesie a regizorului Peter Hall. Pentru prima oară, Teatrul National din Anglia va monta întreaga trilogie...